

អ្នកនាំសារ

The Messenger

36

ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៦- ព័ត៌មានសម្រាប់ប្រើប្រាស់តែនៅក្នុងព្រះសហគមន៍កាតូលិកប៉ុណ្ណោះ

ចូលរួមអភិវឌ្ឍន៍សិក្សាប្រា

“ព្រះបន្ទូលនាំ
ព្រះសហគមន៍ឱ្យ
រីកចម្រើន”
ទំព័រ ៦

ចុងឃ្លៀស :
ព្រះសហគមន៍
លើទឹក
ទំព័រ ១១

ស្វែងយល់អំពី
ព្រះសហគមន៍
ទាំងអស់គ្នា
ទំព័រ ១២

ព្រះយេស៊ូវើសគ្រីស្ទទុត

នៅក្នុងលេខមុនៗ អ្នកនាំសារ បានលើកយកសំនួរផ្សេងៗ អំពីដំណើរជីវិតរបស់ព្រះយេស៊ូវ តាំងពីប្រសូតរហូតដល់

សោយទិវង្គត ហើយព្រះជាម្ចាស់បានប្រោសព្រះអង្គឱ្យមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញដំរុះឡើងវិញ។ ពេលនេះ អ្នកនាំសារ មានសំនួររបស់ខ្លួន ដើម្បីបង្ហាញប្លែកៗបន្ថែមទៀតដូចខាងក្រោម :

តើព្រះយេស៊ូវមានសារឹកប៉ុណ្ណាខ្លះ ? តាមគម្ពីរ ព្រះយេស៊ូវមានមនុស្សជាច្រើនដែលដើរតាមព្រះអង្គទៅគ្រប់កន្លែងដើម្បីស្តាប់ការបង្រៀនរបស់ព្រះអង្គ ដែលខុសប្លែកពីអ្នកដទៃ។ ដូច្នេះហើយតើ សារឹករបស់ព្រះយេស៊ូវមានច្រើនណាស់។ ប៉ុន្តែព្រះយេស៊ូវបានប្រើសិល្បៈ ១២នាក់ ពីក្នុងចំណោមសារឹកទាំងអស់ឱ្យធ្វើជាគ្រីស្ទទុត។

តើគ្រីស្ទទុត ១២នាក់ មានឈ្មោះអ្វីខ្លះ ? មានដូចជា: លោកស៊ីម៉ូន ហៅពេត្រុស / សិលា និងលោកអន់ដ្រេដាប្អូនរបស់គាត់ លោកយ៉ាកុប និងលោកយ៉ូហានជាប្អូនគាត់ និងត្រូវជាតូនរបស់លោកសេបេដេ លោកភីលីព លោកបារតូឡូមេ លោកទ្វីម៉ាស់ និងលោកម៉ាថាយជាអ្នកទារពន្ធ លោកយ៉ាកុបកូនលោកអាល់ផាយ លោកទាដេ លោកស៊ីម៉ូនជាអ្នកជាតិធិយម និងលោកយូដាសអ៊ីស្ការីយ៉ុតជាអ្នកក្បត់ព្រះយេស៊ូវ។

តើគ្រីស្ទទុតទាំង១២នាក់នេះ ត្រូវធ្វើខ្លះ ? គឺត្រូវនៅជាមួយព្រះយេស៊ូវគ្រប់ទីកន្លែង និងបន្តមុខងារដែលព្រះអង្គចាត់ឱ្យធ្វើ គឺប្រកាសដំណឹងដល់មនុស្សគ្រប់រូប គ្រប់ជាតិសាសន៍នៅក្នុងពិភពលោកនេះឱ្យទៅជាសារឹក ព្រមទាំងប្រោសអ្នកជំងឺឱ្យជាសះស្បើយផងដែរ។ អ្នកទាំងអស់នេះហើយបានកសាងព្រះសហគមន៍ឱ្យកើតមានឡើង ក្រោមការណែនាំរបស់ព្រះវិញ្ញាណដ៏វិសុទ្ធ។

លើ សុវណ្ណ

ថ្ងៃទី ០៩ កក្កដា ២០០៦ ត្រូវនឹងអាទិត្យទី ១៤ ប្រចាំឆ្នាំ ខ “គេមើលងាយព្យាការីតែក្នុងស្រុកកំណើត ក្នុងក្រុមគ្រួសារ និងក្នុងផ្ទះរបស់លោកប៉ុណ្ណោះ”

(ម៉ាកុស ៦,១-៦)

ជួនកាលយើងនឹកគិតថា បើខ្ញុំរស់នៅសម័យព្រះយេស៊ូវ ហើយលោកធ្វើការអស្ចារ្យ និងស្តាប់លោកមានប្រសាសន៍ប្រកបដោយប្រាជ្ញានោះ ខ្ញុំតង់តែជឿព្រះអង្គមិនខាន! ម្តេចក៏អ្នកស្រុកមិនជឿដូច្នោះ? តាមពិតព្រះយេស៊ូវគង់ជាមួយយើងសព្វថ្ងៃ ព្រះអង្គក៏មានបន្ទូលមកយើង តាមរយៈមនុស្សទាំងប៉ុន្មានដែលយើងជួបជុំរាល់ថ្ងៃ ប៉ុន្តែយើងមិនចាប់អារម្មណ៍ ធ្វើមិនដឹង មិនឮ ពីព្រោះយើងស្គាល់គេច្បាស់ពេក មិនព្រមស្តាប់គេទេ។ ព្យាការីគឺជាអ្នកនិយាយក្នុងនាមព្រះជាម្ចាស់ មិនជាមនុស្សធ្វើការអស្ចារ្យ អ្នកមានប្រាជ្ញា ឬអ្នកមានសំនួរវេហារទេ តែជាមនុស្សដែលរស់នៅជាមួយព្រះអង្គ និងនឹកគិតដល់ព្រះអង្គ ទោះបីជាគេជាអ្នកណាក្តី អ្នកមាន អ្នកក្រ អ្នកធំ ឬអ្នកតូចតាចក្តី។ កុំស្មានថា មានតែលោកអភិបាលបូជាចារ្យ ត្រូវអប់រំជំនឿ ឬមន្ត្រីប៉ុណ្ណោះ ដែលនិយាយក្នុងនាមព្រះជាម្ចាស់ មនុស្សគ្រប់រូប សុទ្ធតែមានព្រះវិញ្ញាណព្រះអង្គគង់នៅជាមួយ ហើយអាចណែនាំយើងឱ្យស្គាល់សេចក្តីពិតបាន។

យើងត្រូវស្នើសុំសេចក្តី និងគោរពអ្នកដទៃ ទុកជារូបតំណាងនៃព្រះគ្រីស្ទជាតិច្នោះ យើងត្រូវបើកចិត្តគំនិតទទួលសេចក្តីពិតដែលមករកយើង តាមរបៀបផ្សេងៗគ្នា។ អ្នកធ្លាប់រួមរស់ជាមួយព្រះគ្រីស្ទ អ្នកនោះពិតជាធ្លាប់មានបទពិសោធន៍ស្តាប់សម្តែងព្រះអង្គតាមរយៈអ្នកដទៃទៀតដែរ។

ថ្ងៃទី ១៦ កក្កដា ២០០៦ ត្រូវនឹងអាទិត្យទី ១៥ ប្រចាំឆ្នាំ ខ “កុំយកប្រាក់កាសជាប់នឹងខ្លួន”

(ម៉ាកុស ៦,៧-១៣)

ព្រះយេស៊ូវចាត់សារឹកពីរនាក់ម្តងៗ ព្រះអង្គចង់ឱ្យមនុស្សរួមបេសកកម្មរបស់ព្រះអង្គ ដោយចេញទៅប្រកាសថា ជីវិតយើងមានតម្លៃ យើងជាបុត្រដ៏តាររបស់ព្រះបិតាគ្រប់ៗគ្នា ព្រះអង្គកំពុងត្រងវាជឿយមនុស្សហើយ! ព្រះយេស៊ូវប្រគល់ឱ្យគេមាននូវអំណាចដេញមារ គឺលុបបំបាត់សេចក្តីអាក្រក់គ្រប់យ៉ាងដែលជិះជាន់សង្កត់សង្កិនមនុស្សលោកឱ្យមានភាពល្ងង់ខ្លៅ ក្រីក្រ ជំងឺរោគា និងអយុត្តិធម៌ជាដើម។ ព្រះយេស៊ូវក៏ចាត់យើងសព្វថ្ងៃដែរ។ ព្រះយេស៊ូវចាត់គេពីរៗនាក់ ពីព្រោះតាមច្បាប់ស្រុកយូដា ត្រូវមានសាក្សីពីរនាក់ ទើបសក្តិភាពរបស់គេអាចយកជាការបាន។ យើងធ្វើការរួមជាមួយព្រះអង្គ លុះត្រាតែយើងរួមជាមួយអ្នកដទៃដោយមានចិត្តស្រឡាញ់។ អ្នកដែលប្រកាសជំនឿតែម្នាក់ឯង ប្រហែលធ្វើការអស្ចារ្យ តែគ្មានលទ្ធផលអ្វីនៅចំពោះព្រះជាម្ចាស់ឡើយ។

ព្រះអង្គបញ្ជាសារឹកពីរដើមកុំឱ្យយកអ្វីមកជាមួយនៅតាមផ្លូវ គឺត្រូវធ្វើជីវិតទាំងស្រុង និងថ្វាយការងារខ្លួនទៅលើប្រទានភាពព្រះអង្គ។ យើងគឺជាអ្នកសាបព្រោះ តែមានតែព្រះជាម្ចាស់ទេ ដែលធ្វើឱ្យជម្រុះឡើងបាន។ តាមផ្លូវវិញ្ញាណ យើងបង្កើតផលបាន ពុំមែនមកពីយើងមានប្រាជ្ញា ចេះតែងពាក្យស្តីដ៏គួរឱ្យចាប់អារម្មណ៍ មានធនធានចែកចាយគេ ឬមានចំណេះដឹងឡើយ គឺព្រះគ្រីស្ទទេ ដែលមានព្រះបន្ទូលតាមយើង ព្រះអង្គប្រោសកិច្ចការយើងឱ្យបានផល។ បើយើងចង់ប្រកាស ដំណឹងល្អ រួមជាមួយព្រះយេស៊ូវ យើងត្រូវលះបង់អ្វីៗទាំងអស់ និងរួមចិត្តគំនិតដោយស្មោះជាមួយព្រះអង្គវិញ។

ថ្ងៃទី ២៣ កក្កដា ២០០៦ ត្រូវនឹងអាទិត្យទី ១៦ ប្រចាំឆ្នាំ ខ “ព្រះយេស៊ូវនឹកអាណិតអាសូរមហាជន ទើបព្រះអង្គបង្រៀនគេយ៉ាងយូរ”

(ម៉ាកុស ៦,៣០-៣៤)

សព្វថ្ងៃព្រះយេស៊ូវចាត់យើងឱ្យប្រកាសដំណឹងល្អ ដល់ជនជាតិកម្ពុជាថា ជីវិតមានតម្លៃ មនុស្សគ្រប់រូបសុទ្ធតែជាបុត្រដ៏តារនៃព្រះបិតា។ ព្រះអង្គមិនចាត់យើងឱ្យប្រមូលមនុស្ស ដើម្បីឱ្យព្រះសហគមន៍ចម្រើនធំឡើង ឱ្យព្រះសហគមន៍មានចំនួនច្រើន ឬមានអំណាចឡើយ។ ព្រះអង្គចាត់យើងពីព្រោះព្រះអង្គមានព្រះហឫទ័យអាណិតអាសូរដល់គេ។ គួរឱ្យឆ្ងល់ណាស់នៅពេលអ្នកស្រុកមករកព្រះយេស៊ូវ ព្រះអង្គមិនបានប្រទានអាហារ ឬលុយឱ្យគេទេ ព្រះអង្គបង្រៀនគេទៅវិញ។ ព្រះបន្ទូលនេះពិតជាអាហារដែលធ្វើឱ្យគេបានស្តប់ចិត្ត ជាជាងបានលុយកាក់ទៅទៀត។

ជួនកាលបងប្អូនកម្ពុជាស្មានថា ព្រះសហគមន៍ជាអង្គការមនុស្សធម៌ដូចគេឯងដែរ។ គេមកពីងលើព្រះសហគមន៍ដើម្បីរកប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន។ យើងត្រូវមានចិត្តអាណិតអាសូរដូចព្រះយេស៊ូវដែរ គឺមើលនូវសេចក្តីត្រូវការ តាមផ្លូវចិត្តរបស់គេ កុំរកតែផ្គត់ផ្គង់ តាមផ្លូវលោកប៉ុណ្ណោះ។ មុខងារនៃព្រះសហគមន៍

គឺបង្ហាញទិសផ្លោះទៅកាន់សុភមង្គលដ៏ពិតប្រាកដ នោះគឺតម្លៃដ៏ពិតប្រាកដរបស់ជីវិតគេ។ ការជួយគេតាមផ្លូវលោកជាការល្អ ដែលបញ្ជាក់ពីចិត្តគំនិតរបស់យើង ប៉ុន្តែមុខងាររបស់សារឹកព្រះយេស៊ូវ គឺសម្តែងអំពីទិដ្ឋភាពនៃជីវិតរស់នៅដ៏ពេញលេញវិញ។

ថ្ងៃទី ៣០ កក្កដា ២០០៦ ត្រូវនឹងអាទិត្យទី ១៧ ប្រចាំឆ្នាំ ខ “លោកពិតជាព្យាការីដែលត្រូវមកក្នុងពិភពលោក”

(យ៉ូហាន ៦,១-១៥)

មនុស្សម្នាក់រកព្រះយេស៊ូវដោយមានបំណងស្វែងរកប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន គេចង់បាន និងចង់ឱ្យព្រះអង្គប្រោសគេគ្រប់បែបយ៉ាង។ ព្រះអង្គយកចិត្តទុកដាក់នឹងបំណងរបស់គេ តែព្រះអង្គសូមឱ្យអ្នកដទៃជួយចិញ្ចឹមគេដែរ។ ព្រះអង្គមិនប្រព្រឹត្តការអស្ចារ្យតែមួយព្រះអង្គឯង គឺសូមលោកភីលីពគិតគូរ ព្រះអង្គយកគ្រី និងអាហារដ៏តិចតួចរបស់ក្មេងម្នាក់មកចែកគេ។ សូមសារឹកទាំងដប់ពីរជួយរៀបចំបណ្តាជនឱ្យមានរបៀបរៀបរយ រួចប្រមូលមនុស្សដែលនៅសល់។

សព្វថ្ងៃនៅប្រទេសកម្ពុជា មានមនុស្សជាច្រើនខ្វះសេចក្តីដែលត្រូវការជាចាំបាច់ប្រចាំជីវិត។ ប្រសិនបើយើងរួមគ្នាដូចជាសារឹករបស់ព្រះយេស៊ូវ គង់តែសភាពការណ៍នឹងចម្រើនឡើងមិនខាន។ គ្រីស្ទបរិស័ទជាច្រើនតែងតែគិតដល់ខ្លួនឯង មុនគិតដល់អ្នកដទៃទៀត។ ចំណែកព្រះយេស៊ូវវិញ ព្រះអង្គសូមឱ្យយើងគិតដល់អ្នកដទៃ មុននឹងគិតដល់ខ្លួនឯង។

សូមឱ្យតែគ្រីស្ទបរិស័ទដែលធ្វើការងារនៅអង្គការមនុស្សធម៌ ក៏កេងប្រវ័ញ្ចបន្តិក្តយបត្រដែរ។ គេថា គេស្តប់ពុករលួយ តែគេធ្វើដូចអ្នកដទៃដែរ។ បើធ្វើដូច្នោះ យុត្តិធម៌នឹងមិនអាចកើតមានឡើងនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាឡើយ។ សូមព្រះយេស៊ូវ ជាអម្ចាស់ ដែលបានប្រគល់ព្រះជន្មសម្រាប់អ្នកដទៃជួយដល់យើងឱ្យសុខចិត្តគិតដល់អ្នកដទៃ មុនគិតដល់ប្រយោជន៍ផ្ទាល់ខ្លួន។

សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះជំនួយនៃក្រុមការងារមណ្ឌលវប្បធម៌កាតូលិកនៅកម្ពុជា!

សាក្សីដ៏ស្មោះត្រង់!

បងប្អូនជាទីស្រឡាញ់! យើងទាំងអស់មានសំណាងដែលបានទទួលអំណោយទានយ៉ាងប្រសើរពីព្រះជាម្ចាស់ ជាពិសេសយើងបានទទួលព្រះជន្មផ្ទាល់របស់ព្រះយេស៊ូវ ដោយអត្តសញ្ញាប្រមុជទឹក ដែលយើងបានស្ម័គ្ររួមស្តាប់រួមរស់ជាមួយព្រះយេស៊ូវគ្រីស្ទ ដែលជាព្រះបុត្ររបស់ព្រះជាម្ចាស់ និងជាព្រះអម្ចាស់នៃយើងទាំងអស់គ្នា។

ព្រះយេស៊ូវយាងមកក្នុងពិភពលោកយើងនេះដើម្បីបង្ហាញឱ្យយើងស្គាល់នូវធម៌មេត្តាករុណា និងសេចក្តីស្រឡាញ់ដ៏លើសលប់របស់ព្រះបិតាចំពោះយើងរហូតដល់ព្រះអង្គបូជាព្រះជន្មលើឈើឆ្កាង។

ព្រះយេស៊ូវជាសាក្សីដ៏ពិតប្រាកដ ដែលបានប្រាប់ដល់យើងនូវអ្វីដែលព្រះអង្គមើលឃើញ និងបានឮពីព្រះបិតាមក។ ក្រោយពីព្រះជាម្ចាស់បានប្រោសព្រះអង្គ ឱ្យមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញដំរុះឡើងវិញ មានសារឹកជាច្រើនដែលបានស្ម័គ្រប្រកាសដំណឹងល្អ អំពីសេចក្តីស្រឡាញ់តាមគំរូរបស់ព្រះយេស៊ូវរហូតត្រូវគេធ្វើជាប ហើយត្រូវគេសម្លាប់ជាបន្តបន្ទាប់។

ដោយសារការលះបង់របស់បងប្អូនទាំងនោះ ទើបយើងបានស្គាល់ព្រះយេស៊ូវនៅថ្ងៃនេះ។ ព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាក៏មានបងប្អូនដែលបានខិតខំរក្សាជំនឿរបស់ខ្លួនរហូតដល់បូជាជីវិតថ្វាយព្រះយេស៊ូវ ក្នុងសម័យសង្គ្រាម ដែលរួមមានលោកអភិបាលភូមិភាគតាតដំបង លោកអភិបាលភូមិភាគភ្នំពេញ លោកបូជាចារ្យ ព្រមទាំងគ្រីស្ទបរិស័ទខ្មែរជាច្រើនរូប។ ចំពោះបងប្អូននៅរស់កំខិតខំរក្សា និងបន្តជំនឿដល់បងប្អូនដែលចង់ស្គាល់ព្រះយេស៊ូវផងដែរ។

តើខ្ញុំគួរប្រព្រឹត្តខ្លួនរបៀបយ៉ាងណាដើម្បីឱ្យក្លាយជាសាក្សីអំពីសេចក្តីស្រឡាញ់ និងសេចក្តីមេត្តាករុណារបស់ព្រះជាម្ចាស់?

អ្នកនាំសារ

គោរពព្រះកាយ និងព្រះលោហិត

កាលពីថ្ងៃអាទិត្យទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ នៅព្រះសហគមន៍បឹងបឹង មានរៀបចំពិធីបុណ្យគោរពព្រះកាយ និងព្រះលោហិតព្រះគ្រិស្ត។

កម្មវិធីនេះរៀបចំដោយក្រុមគណៈកម្មការរៀបចំបុណ្យព្រះសហគមន៍ ព្រមទាំងក្រុមយុវជន។ ពិធីមានការចូលរួមពីបងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទប្រមាណជា ៣០០នាក់ ព្រមទាំងលោកអភិបាលគីកេ លោកឪពុកពេជ្រ និងលោកឪពុកហ្គាប៊ីក។ ក្នុងឱកាសនោះផងដែរ មានបងប្អូនមកពីព្រះសហគមន៍បឹងបឹងចំនួន ២៨នាក់ បានទទួលអត្តសញ្ញាទទួលព្រះកាយលើកដំបូង។ អត្ថន័យនៃបុណ្យថ្ងៃនេះ គឺលើកតម្កើងព្រះអង្គដែលបានបូជាជីវិតដើម្បីសង្គ្រោះយើងទាំងអស់គ្នាឱ្យរួចពីបាប។

ខ្ញុំរិលមកវិញ!

នាថ្ងៃទី០២ កក្កដា កន្លងទៅនេះ លោកបូជាចារ្យ អូមែរ ហ្គីរាល់ដូ ជាប្រធានការិយាល័យផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានព្រះសហគមន៍កាតូលិក (CSC) បានវិលត្រលប់មកកាន់ប្រទេសកម្ពុជារិញហើយ។ លោកបានចាកចេញពីប្រទេសកម្ពុជារយៈពេលប្រហែលមួយឆ្នាំដើម្បីទៅជួបជុំឪពុកម្តាយនៅប្រទេសកូឡុំប៊ី ជាស្រុកកំណើតលោក។ លោកវិលមកនេះគឺដើម្បីធ្វើការជាមួយបងប្អូន និងបម្រើព្រះសហគមន៍កាតូលិកនៅកម្ពុជាយើងតទៅទៀត។

ពិធីសម្ពោធស្រះទឹក និងអគារសិក្សា

នាព្រឹកថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ទី២២ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦ នៅភូមិត្រពាំងក្បាលស្វា និងព្រៃធំ ឃុំកុលតា ហែន ស្រុកបរិវិល ខេត្តបាត់ដំបង មានព្រះរាជពិធីសម្ពោធបើកឱ្យប្រើប្រាស់នូវសមិទ្ធផលអគារសិក្សាមួយខ្នង ប្រាំបន្ទប់ និងស្រះទឹកមួយ ដែលជាអំណោយនៃអង្គការសេវាសេវាសារវៈមណ្ឌលស្វាគមន៍ជនពិការ “អារ៉ូប៉េករុណា” ក្នុងនាមព្រះសហគមន៍កាតូលិក នៅក្រោមអធិបតីភាពរបស់ឯកឧត្តមប្រាជ្ញ មន្ត្រី អភិបាលខេត្តបាត់ដំបង លោកអភិបាលគីកេ អភិបាលស្រុកបរិវិល តំណាងអង្គការជាតិ និងអន្តរជាតិ បងប្អូនប្រជាពលរដ្ឋ លោកគ្រូ អ្នកគ្រូ និងសិស្សានុសិស្សប្រមាណជាង ៨០០នាក់។ នៅក្នុងនោះដែរក៏មានប្រគល់នូវបណ្ណសារសិរីជួនលោកអភិបាលគីកេ ដែលលោកបានខិតខំជួយអំពីការរៀនសូត្រតាមរយៈអង្គការសេវាសេវា ដែលសុជាតិ

អេម៉ាណូអែល សម្តេចព្រះសហគមន៍កាតូលិក

បាត់ដំបង : **FM 91.0 Mhz**
ម៉ោង ៧:៣០-៨:០០ រាល់ថ្ងៃថ្ងៃសៅរ៍។

ភ្នំពេញ : **FM 99.5 Mhz**
ម៉ោង ៧:០០-៧:៣០ រាល់ថ្ងៃថ្ងៃសៅរ៍។

ដំណើរទស្សនកិច្ចរបស់យុវជន YRDP

មានដំណើរទស្សនកិច្ចជាលើក ទី២ របស់ក្រុមយុវជននៃអង្គការវាយអរឌីភី (YRDP) ដែលមានឈ្មោះពេញ ជាភាសាខ្មែរថា : “កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ធនធានយុវជន” មកកាន់ព្រះសហគមន៍កាតូលិកផ្សារតូចក្នុងគោលដៅស្គាល់អំពីការអនុវត្តរបៀបផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងព្រះសហគមន៍កាតូលិក នៅកម្ពុជា។ ក្រុមយុវជន YRDP នេះ គឺជាក្រុមដែលសិក្សា ពិអន្តរជំនឿសាសនានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

កម្មវិធីនេះបានធ្វើឡើងកាលពីថ្ងៃទី២៤ មិថុនា ២០០៦កន្លងទៅនេះ ដែលមានការចូលរួមអំពីសំណាក់គ្រិស្តបរិស័ទកាតូលិក និងប្រូតេស្តង់តស្ថាប័នបរិស័ទ និងពុទ្ធបរិស័ទ ដែលរួមមានព្រះសង្ឃ៣អង្គ និងសរុបទាំងអស់មានមនុស្ស ៣៣នាក់។

ជីវិតគ្រិស្តបរិស័ទនៅលើទឹក

យ៉ាងហោចណាស់ ក៏មានប្រជាជនប្រមាណជាង ៥០០០គ្រួសារ កំពុងរស់នៅលើទឹក ក្នុងនោះ ជាង២០០នាក់ ជាគ្រិស្តបរិស័ទនៅឃុំកំពង់ហ្លួង ស្រុកក្រគរ ខេត្តពោធិ៍សាត់ ដែលមានចំងាយ ១៥០គម ពីទីក្រុងភ្នំពេញ។ ជីវភាពរស់នៅលើទឹក គឺមានការលំបាកយ៉ាងខ្លាំង ដោយសារមានការខ្វះខាតទឹក ដូចជាទឹកស្អាតជាដើម ទោះបីជាប្រជាជនរស់នៅលើទឹកក៏ដោយ។ អ្នកស្រីលី ណាម អាយុ៥៣ឆ្នាំ ជនជាតិវៀតណាម ជាគណៈកម្មការព្រះសហគមន៍កំពង់ហ្លួង និងជាអ្នកលក់កាដាម៉ាសនោះ មានប្រសាសន៍ថា : “រូបខ្ញុំព្រមទាំងគ្រិស្តបរិស័ទ ដែលរស់នៅក្នុងទន្លេនេះ មានជីវភាពលំបាក ព្រោះពេលទឹកទន្លេឡើង ខ្ញុំរកត្រីមិនបានទេ”។ សំដីនិយាយខ្លាំងមិនសូវច្បាស់ គាត់បន្តថា : “ពិតមែន តែយើងរស់នៅក្នុងទន្លេ ប៉ុន្តែយើងគ្មានទឹកប្រើប្រាស់គ្រប់គ្រាន់ទេ គឺយើងត្រូវដងទឹកមិនស្អាតនៅជុំវិញផ្ទះ យកមកកូរសាច់ជូរដើម្បីប្រើប្រាស់”។

លោកបូជាចារ្យម្ចាស់ សុផល ភ្នែកកំពុងសម្លឹងថ្លែងទឹក ប្រាប់ថា : “មានម្តងខ្ញុំមកទីនេះនៅរដូវប្រាំង ជុំវិញពោរពេញដោយទឹកដែលមានស្នែ យើងគ្រោយទឹកកក ដាក់កែវ រួចដួសទឹកដែលនៅមុខផ្ទះរបស់គេ ហើយផឹកតែម្តង”។

លី សុខធារី

ពិធីសម្ពោធព្រះវិហារព្រែកស្បូវ

កាលពីថ្ងៃទី១១ មិថុនា ២០០៦ កន្លងទៅនេះ នៅព្រះសហគមន៍ព្រែកស្បូវ ខេត្តកំពង់ធំ ភូមិភាគបាត់ដំបង មានការរៀបចំពិធីសម្ពោធព្រះវិហារថ្មីមួយធ្វើអំពីថ្ម និងឈើ ដែលបានមកពីការឧបត្ថម្ភរបស់សម្តេចប៉ាបបេណេឌីកតូទី១៦ គ្រិស្តបរិស័ទនៃប្រទេសជប៉ុន និងការអនុវត្តពីបងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទ បងប្អូនពុទ្ធបរិស័ទ ក្នុងភូមិព្រែកស្បូវ ដែលសរុបបានជាថវិកា ចំនួន ១៣៣០៣ ដុល្លារអាមេរិក។

ពិធីនេះបានប្រារព្ធធ្វើ ក្រោមអធិបតីភាពរបស់លោកអភិបាលគីកេ គ្រិស្តបរិស័ទមកពីព្រះសហគមន៍នានា ព្រមទាំងពុទ្ធបរិស័ទ នៅក្នុងភូមិព្រែកស្បូវទាំងមាស់ ទាំងក្មេងមកចូលរួមយ៉ាងច្រើនកុះករ។ តាមប្រសាសន៍លោកបូជាចារ្យ វ៉ែតវិន័យ ជាអ្នកទទួលខុសត្រូវព្រះសហគមន៍ ព្រែកស្បូវ បានឱ្យដឹងថា : “តាមពិត ខ្ញុំគិតថា មិនចង់ឱ្យមានព្រះវិហារទៀតទេ ដោយសារ នៅជិតភូមិព្រែកស្បូវ មានព្រះវិហារធំមួយ គឺនៅកំពង់រទេះរួចហើយ ប៉ុន្តែគ្រិស្តបរិស័ទនៅទីនោះ គេមិនព្រម ដោយសារអាងថាក្រោយពីរបបប្រល័យពូជសាសន៍ ព្រះសហគមន៍ដែលកើតមុនគេនៅខេត្តកំពង់ធំ គឺព្រះសហគមន៍ព្រែកស្បូវនេះ។ បើចង់ឱ្យគេទៅកាន់ព្រះសហគមន៍ផ្សេងទៀតនោះ គេប្រកែកមិនព្រមទៅទេ ដោយសារតែមូលហេតុទាំងនេះហើយ បានជាឆ្នាំនេះ មានព្រះវិហារថ្មីនៅទីនេះ”។

លោក បានបន្តទៀតថា រយៈពេលបីឆ្នាំកន្លងមក នេះ បងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទ និងពុទ្ធបរិស័ទនៅទីនេះ គេនាំគ្នាអនុវត្តប្រាក់មួយគ្រួសារៗ ខ្លះ ៥០០០ដុល្លារ ខ្លះ ១០០០០ដុល្លារ ខ្លះ ២០០០០ដុល្លារ ទៅតាមលទ្ធភាពគ្រួសារនីមួយៗ មិនតែប៉ុណ្ណោះពួកគេបានចូលរួមជួយជាកម្លាំង ដូចជាជួយចាក់ដីធ្វើឃ្លើនព្រះវិហារ និងលាងក្បឿងកែវ កញ្ជ្រា

ជំនួបដើម្បីការងារវិកចម្រើន

នៅព្រះសហគមន៍ក្រុងកំពង់ចាម កាលពីថ្ងៃទី១៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៦កន្លងទៅនេះ មានជំនួបគ្នាមួយរវាងប្រធាននៃក្រុមយុវជនទាំងអស់ ក្នុងភូមិភាគកំពង់ចាម ដែលមានអ្នកចូលរួមប្រមាណជា ៤២នាក់។

ជំនួបនេះគឺធ្វើឡើងដើម្បីចែករំលែកបទពិសោធន៍ និងស្វែងយល់ពីយុទ្ធសាស្ត្រលើប្រធានបទ : “លក្ខណៈនៃអ្នកណែនាំ”។ នាឱកាសនោះដែរ ក៏មានការចូលរួមពីលោកអនុគ្រូ អភិបាលភូមិភាគកំពង់ចាម លោកបូជាចារ្យ និងបងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទ រ៉ូ បូរ៉ា

ព្រះវិហារថ្មីនៅព្រះសហគមន៍ព្រែកស្បូវ

លោកសុផល : “ព្រះបន្ទូលនាំដំណើរជីវិតព្រះសហគមន៍ឱ្យរីកចម្រើន”

Photo: M. Kumhear

លោកឪពុកសិលាមម្លាប់ សុផល

អ្នកនាំសារ : លោកឪពុក! ឮថា នៅឆ្នាំនេះមានការរៀបចំសន្និដ្ឋានដែលនឹងនិយាយអំពីប្រវត្តិព្រះសហគមន៍នៅប្រទេសកម្ពុជាមែនទេ?

លោកបូជាចារ្យ : រៀបរយឆ្នាំបុរីវិវាទិក បានសំណូមពរនូវប្រធានបទមួយដល់ព្រះសហគមន៍។ ឆ្នាំមុនគឺជាឆ្នាំលើកតម្កើងព្រះកាយព្រះគ្រីស្ទ ហើយឆ្នាំនេះគឺជាឆ្នាំលើកតម្កើងព្រះបន្ទូល គួបជួយមួយព្រះសហគមន៍ នៅប្រទេសកម្ពុជា រំលឹកខ្លួន៥៥ឆ្នាំ យើងភ្ជាប់ទាំង២នេះ បញ្ចូលគ្នា ជាប្រធានបទមួយព្រោះព្រះសហគមន៍ កើតឡើងក្រោមពន្លឺរបស់ព្រះបន្ទូល ដែលមានព្រះវិញ្ញាណនាំ។ ប៉ុន្តែក្នុងការរីកចម្រើនរបស់ព្រះសហគមន៍ តែងមានអ្នកស្ម័គ្រចិត្តជំរុញ លើព្រះយេស៊ូដូច្នោះ ជាប់នឹងមរណៈសាក្សី។ ហេតុនេះនៅក្នុងព្រឹត្តិការណ៍ដែលយើងឃើញដូចជាផ្លូវដឹកនាំសម្រាប់យើង ដូចជាមានគេមិនទទួលបានដំណឹងល្អ គេចង់សម្លាប់គ្រីស្ទ ឬមរណៈសាក្សីខ្លះ ដែលបណ្តាលឱ្យព្រះសហគមន៍ខ្លាំងខ្លាយ ប៉ុន្តែការខ្លាំងខ្លាយនេះនាំឱ្យព្រះសហគមន៍រីកចម្រើនឡើង។ ជាងស្តែងនៅកម្ពុជាក្រោយសង្គ្រាម ព្រះសហគមន៍បែកចេញជាច្រើនកន្លែងដែលយើងមិនអាចយល់បានអស់សេចក្តី។

អ្នកនាំសារ : អ្វីមីងប្រធានបទនៃសន្និដ្ឋានគឺអ្វី?

លោកបូជាចារ្យ : “ព្រះបន្ទូលដែលនាំដំណើរជីវិតព្រះសហគមន៍ឱ្យរីកចម្រើនឡើង” និងភ្ជាប់ទៅនឹងខ្លួនទី ៥៥ឆ្នាំនៃព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជាផងដែរ។

អ្នកនាំសារ : តើនឹងប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងណាដែរ?

លោកបូជាចារ្យ : ថ្ងៃទី១៖ លោកបូជាចារ្យប្រុងស្ទើរ ប៉ុងស្ទើរ នឹងពន្យល់អំពីព្រះបន្ទូលដែលបង្កើត និងនាំឱ្យព្រះសហ-

ព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជានឹងរៀបចំអង្គសន្និដ្ឋានទាំងប្រទេសពីថ្ងៃទី១១-១៤ កក្កដា នៅព្រះវិហារសន្តិវិសេសប្រាសាទ ដោយមានបងប្អូនតំណាងព្រះសហគមន៍ទាំងបីភូមិភាគចំនួន១១០នាក់ ចូលរួម។ អ្នកនាំសារ ធ្វើសម្ភាសន៍ជាមួយលោកបូជាចារ្យសិលាមម្លាប់ សុផល សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសន្និដ្ឋាន។

គមន៍កើតឡើងបន្តិចម្តងៗ អំពី “ព្រះសហគមន៍ដើមដំបូង” និងអំពីរបៀបដំណឹងល្អចូលមកស្រុកខ្មែរ។ ថ្ងៃទី២៖ ភូមិភាគភ្នំពេញ ដឹកនាំឱ្យស្គាល់ពីទីតាំងប្រវត្តិព្រះសហគមន៍ ដែលបានកើតឡើងនៅក្នុងស្រុកខ្មែរ។ ថ្ងៃទី៣៖ ភូមិភាគកំពង់ចាម ជាអ្នករំលឹកឱ្យដឹងអំពីប្រវត្តិព្រះសហគមន៍នីមួយៗក្នុងភូមិភាគទាំងបី។ និងថ្ងៃទី៤៖ ភូមិភាគបាត់ដំបង ជួយដឹងអំពីអត្ថន័យខាងព្រះវិញ្ញាណ ហើយមើលពីសភាពការណ៍ជាក់ស្តែងក្នុងសង្គមខ្មែរ ដូចជា ឥទ្ធិពលណាខ្លះដែលជាឧបសគ្គរបស់ព្រះសហគមន៍។ រកវិធានការយុទ្ធសាស្ត្រ ឬក៏វិធីសាស្ត្រណាខ្លះ ដើម្បីយកទៅដោះស្រាយបញ្ហា។

អ្នកនាំសារ : អ្វីមីងត្រានតែលើកយកបញ្ហាយកមកវិវាទនូវមត៌កតែប៉ុណ្ណោះឬ?

លោកបូជាចារ្យ : បាទ! នេះគឺអង្គសន្និដ្ឋានសម្រេចរួមគ្នាដែរ។ ព្រះសហគមន៍ទាំងអស់យកអ្វីដែលអង្គសន្និដ្ឋានបានសម្រេច គឺមួយណាដែលធ្ងន់ មួយណាដែលជាចំណុចក្តៅ ដែលជាផលប៉ះពាល់យកទៅសាកល្បងអនុវត្តនៅក្នុងព្រះសហគមន៍។

អ្នកនាំសារ : រហូតមកដល់ពេលនេះ យើងបានមើលឃើញនូវបញ្ហារបស់ព្រះសហគមន៍ណាមួយដែរឬយ៉ាងណា?

លោកបូជាចារ្យ : បើនិយាយអំពីសេដ្ឋកិច្ចរបស់ព្រះសហគមន៍ នៅក្នុងភូមិភាគបាត់ដំបង ■ ■ ■

Photo: L. Sovanna

រូបថតអនុស្សាវរីយ៍ ព្រះសហគមន៍ថ្មីនៅថ្ងៃពេជ្រ ភូមិភាគកំពង់ចាម

■ ■ ■ ពោលគឺ នៅតំបន់ទន្លេ រវាងខែនេសាទ គឺមានចាស់ជរាខ្លះ និងកូនក្មេងខ្លះៗប៉ុណ្ណោះ ដែលនៅផ្ទះ ទោះបីយើងចង់បំប៉នអក្សរសាស្ត្រខ្មែរដល់យុវវ័យ ក៏គ្មានឱកាសដែរ។ ចំណែកនោះនៅតំបន់ខាងលិច ភាគច្រើន គេទៅស្រុកថែដើម្បីធ្វើការ។ ក្រៅពីនេះ យើងក៏មានការប្រកាន់ពូជសាសន៍រវាង បងប្អូនខ្មែរ និងវៀតណាម គឺជាចំណុចដែលយើងត្រូវតែស្តាប់ឱ្យយ៉ាងប្រុងប្រយ័ត្នទាំងសងខាង។ បញ្ហាសិក្សា ក៏ជាចំណុចក្តៅមួយដែរ ដែលជនឥទ្ធិពលអាក្រក់ដែរជាពិសេសព្រះសហគមន៍នៅជនបទ រីកចម្រើនពិបាកដោយធនភាពច្រើនមិនចេះអក្សរ។

អ្នកនាំសារ : បើបញ្ហាហើយ តើក្នុងអង្គសន្និដ្ឋាននឹងមានការជំរុញឱ្យមានការបង្កើតគណៈកម្មការដើម្បីធ្វើកិច្ចការនេះដែរឬទេ?

លោកបូជាចារ្យ : នេះគឺវាអាស្រ័យទៅលើអង្គសន្និដ្ឋាន។ ប៉ុន្តែ យើងមិនទាន់មានគំនិតដើម្បីបង្កើតគណៈកម្មការមួយក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាទេ។

អ្នកនាំសារ : តើនឹងមានការជ្រើសរើសព្រះសហគមន៍ណាមួយដើម្បីធ្វើការអនុវត្តសាកល្បងដែរឬទេ?

លោកបូជាចារ្យ : អត់ទេ! យើងមិនទៅដល់ទិសដៅនោះទេ ប៉ុន្តែសម្រាប់ព្រះសហគមន៍ទាំងអស់គឺអង្គសន្និដ្ឋានដែលជាអ្នកធ្វើការសម្រេច។ ម្យ៉ាងទៀតយើងចង់ឱ្យអង្គសន្និដ្ឋានស្គាល់ព្រះសហគមន៍បច្ចុប្បន្ន ទាំងបីភូមិភាគ។ យើងនឹងធ្វើសៀវភៅមួយ គឺព្រះសហគមន៍នីមួយៗ ១សន្លឹក (២ទំព័រ) ដោយម្ខាងជាទំព័រអំពីសកម្មភាពព្រះសហគមន៍សព្វថ្ងៃ និងម្ខាងទៀតជាប្រវត្តិដើម។

អ្នកនាំសារ : តើអង្គសន្និដ្ឋាននេះនឹងផ្តល់នូវសារៈសំខាន់យ៉ាងណាខ្លះ?

លោកបូជាចារ្យ : ទី១ ពង្រឹងជំនឿរបស់បងប្អូន គឺជួយឱ្យយល់ពីតម្លៃ និងអត្ថន័យនៃឧបសគ្គនីមួយៗ វាពុំធ្វើឱ្យយើងបោះបង់ជំនឿនោះទេ ប៉ុន្តែវាគឺជាឱកាសជួយពង្រឹងទឹកចិត្តយើង និងរវាងសេចក្តីស្រឡាញ់ដែលព្រះអម្ចាស់មានចំពោះយើង និងសេចក្តីស្រឡាញ់របស់យើង មានសម្រាប់ព្រះអង្គវិញ។ ទី២ គឺជួយឱ្យបងប្អូនដែលមិនធ្លាប់ធ្វើដំណើរឱ្យស្គាល់អំពីភូមិភាគផ្សេងៗ និងស្គាល់ពីវត្តមានព្រះសហគមន៍ដែលមាននៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។

អត្ថបទដោយលី សុវណ្ណា

Photo: DR

វិសាលវិហារកាតូលិកនៅភ្នំពេញមុនសតវត្សរ៍ទី៧០

ដំបូង

ប្រវត្តិ ព្រះសហគមន៍ ដោយសង្ខេប

ដំណឹងល្អ បានចូលមកដល់ប្រទេសកម្ពុជាក្នុងអំឡុងសតវត្សរ៍ទី១៦ គឺឆ្នាំ ១៥៥៥ ក្នុងសម័យលង្វែកនៃរជ្ជកាលព្រះបាទអង្គច័ន្ទ ដោយសារបព្វជិត ជនជាតិព័រទុយហ្គាលម្នាក់ ឈ្មោះថាកាលហ្វ្យាដាគ្រុស។ នៅឆ្នាំ១៥៧៤ លោកស៊ីលវេស ដាសេវេដូ ដែលជាបព្វជិតព័រទុយហ្គាលដែរ បានមកដល់ប្រទេសកម្ពុជា។ លោកគឺជាអ្នកដែលបានសាងសង់ព្រះវិហារកាតូលិកមុនគេ និងបានតែងសៀវភៅគ្រិស្តសាសនាមកជាភាសាខ្មែរផងដែរ។

នៅសតវត្សរ៍ទី១៧ គ្រិស្តបរិស័ទជាតិជប៉ុន បានមកតាំងទីលំនៅក្នុងស្រុកពញាឮ។ នៅឆ្នាំ១៦៦០ ក៏មានគ្រិស្តបរិស័ទជាតិឥណ្ឌូនេស៊ី ភៀសខ្លួនមកតាំងទីនៅភ្នំពេញ និងស្រុកពញាឮ។

នៅក្នុងសតវត្សរ៍ទី១៨ មានគ្រិស្តបរិស័ទខ្លះនៅកំពង់ធំ។ ដោយសារសង្គ្រាមណ្ឌានពាន ឆ្នាំ១៧៨៤ ពួកឧទ្ទាមវៀតណាមបំផ្លាញព្រះសហគមន៍ ហើយកៀរគ្រិស្តបរិស័ទខ្មែរភាគច្រើននៅកម្ពុជាក្រោម។ នៅឆ្នាំ១៧៨៥ ពួកឧទ្ទាមសៀមក៏កៀរគ្រិស្តបរិស័ទខ្មែរទៅបាងកក។ ប៉ុន្តែមានគ្រិស្តបរិស័ទខ្លះរត់រួច។ នៅថ្ងៃទី៥ មករា ឆ្នាំ១៧៩០ ពួកគេក៏មកតាំងនៅបាត់ដំបង។

នៅសតវត្សរ៍ទី ១៩ ប្រទេសជាតិជប៉ុនសង្គ្រាម។ នាឆ្នាំ១៨៦៦ ព្រះបាទនរោត្តម ឱ្យគ្រិស្តបរិស័ទចាកចេញពីស្រុកពញាឮមកតាំងលំនៅភ្នំពេញវិញ។ ព្រះរាជាចែកដីឱ្យគ្រិស្តបរិស័ទសាងសង់ព្រះវិហារនៅព្រែកល្អ។

នៅថ្ងៃ ២៦ កញ្ញា ឆ្នាំ១៩៦៨ ព្រះអសនៈចែកព្រះសហគមន៍ជាបីភូមិភាគ គឺកំពង់ចាម បាត់ដំបង និងភ្នំពេញ។ នៅអំឡុងសតវត្សរ៍ទី៧០ ប្រទេសជប៉ុនសង្គ្រាមលោកអភិបាលបូជាចារ្យ និងគ្រិស្តបរិស័ទជាច្រើនត្រូវបានសម្លាប់។ នៅថ្ងៃទី ៤ ឆេតា ឆ្នាំ១៩៩០ ព្រះសហគមន៍បានទទួលច្បាប់អនុញ្ញាតឡើងវិញ។

Photo: P. Samphy

លោកស៊ី ទេវី

អ្នកនាំសារ : តើកម្មវិធីសំខាន់របស់អង្គការសង្គ្រោះសត្វព្រៃមានអ្វីខ្លះ ?

លោកស៊ី ទេវី : យើងមានកម្មវិធីអប់រំផ្សព្វផ្សាយចំណេះដឹងបរិស្ថានដល់ប្រជាជន ដែលរស់នៅក្នុងតំបន់ព្រៃ និងប្រជាពលរដ្ឋគ្រប់រូប ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងការអភិរក្សសត្វព្រៃ ការការពារព្រៃឈើ ព្រមទាំងការប្រើប្រាស់ធនធានធម្មជាតិឱ្យបានគង់វង្សយូរអង្វែង។

អ្នកនាំសារ : តើហេតុអ្វីបានជាអង្គការផ្តោតទៅលើការអប់រំផ្សព្វផ្សាយទៅវិញ ?

លោកស៊ី ទេវី : យើងប្រកាន់កម្មវិធីនេះទី១ គឺដោយសារសព្វថ្ងៃនេះប្រជាជនយើងនៅមានការយល់ដឹងតិចទន្ទឹមនឹងតម្រូវការរបស់គាត់ច្រើន។ ទី២ នៅកម្ពុជា ក៏មិនទាន់មានការរៀបចំដកហូតយកផល ឬអនុផលព្រៃឈើ សត្វព្រៃឱ្យបានត្រឹមត្រូវនៅឡើយទេ។ ទី៣នោះ គឺច្បាប់របស់យើងមិនទាន់មានប្រសិទ្ធភាព ១០០% ក្នុងការគោរពទេ។ ដូច្នេះយើងមានតែអប់រំផ្សព្វផ្សាយទៅដល់ប្រជាជនដើម្បីឱ្យពួកគាត់ចូលរួមអភិរក្សធនធានធម្មជាតិ ដូចជាសត្វព្រៃជាដើម។ សូមឱ្យធ្វើការសម្គាល់បន្តិចថា ការអភិរក្សនេះ គឺមិនមែនមានន័យថា ហាមមិនឱ្យប្រើប្រាស់នោះទេ តែឱ្យប្រើ

បន្ទាប់ពីមានសង្គ្រោះសត្វព្រៃជាច្រើនឆ្នាំ ប្រទេសកម្ពុជានៅសល់ផ្ទៃដីព្រៃឈើប្រមាណពី ៣៥% ទៅ៦០% និងផ្តល់ជាជម្រកដល់សត្វព្រៃដ៏កម្រ ដូចជាខ្លាដំបង ខ្លាឃ្មុំព្រះអាទិត្យ និងដំរីអាស៊ីជាដើម។ សម្រាប់លេខនេះ អ្នកនាំសារ បានជួបសម្ភាសន៍ជាមួយលោកស៊ី ទេវី មន្ត្រីគម្រោងនៃអង្គការសង្គ្រោះសត្វព្រៃកម្ពុជាស្តីអំពីកម្មវិធីអង្គការប្រឈមទៅនឹងគ្រោះវិនាសផុតពូជរបស់សត្វព្រៃដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ :

សិក្សាអប់រំ ជួយជំរុញការអភិរក្សសត្វព្រៃ

ប្រាស់ក្នុងបរិមាណមួយកំណត់ដើម្បីរក្សាធនធានឱ្យមានលំនឹង អាចរកសាយភាយទៅមុខទៀត។

អ្នកនាំសារ : តើមានសត្វព្រៃកម្រអ្វីខ្លះដែលកំពុងរងការគំរាមកំហែងផុតពូជនៅកម្ពុជា ?

លោកស៊ី ទេវី : ឧទាហរណ៍ដូចជា ដំរី ទន្លេរាង ក្របីព្រៃ គោព្រៃ -ល- ពពួកចន្ទិកសត្វទាំងនេះច្រើនចូលចិត្តរស់នៅក្នុងព្រៃស្រោងដែលមានដើមឈើខ្ពស់ៗ និងមានស្មៅ ឬរុក្ខជាតិនៅខាងក្រោមដែលជាចំណីរបស់ពួកវា។

អ្នកនាំសារ : តើសត្វព្រៃដែលទទួលបានការគំរាមកំហែងនេះបណ្តាលមកពីកត្តាអ្វីខ្លះ ?

លោកស៊ី ទេវី : យើងឃើញថា ការបាត់បង់សត្វព្រៃ ទីមួយ គឺដោយសារតម្រូវការចាំបាច់នៅក្នុងគ្រួសាររបស់ប្រជាជន ដែលចាប់សត្វយកទៅធ្វើពិធីបុណ្យតាមទំនៀមទម្លាប់។ ទីពីរ គឺជាតម្រូវការទីផ្សារ។ ឈ្នួញមកពីក្រៅតំបន់ទៅទាក់ទងជាមួយប្រជាជនផ្ទាល់ដើម្បីទិញសត្វ។ ចំណែកឯ

ព្រៃឈើ ក៏ឈ្នួញទុក្ខវិកលកាប់ដោយខុសច្បាប់យកទៅលក់។ បើព្រៃឈើថយចុះ សត្វព្រៃក៏ថយចុះព្រោះបាត់ជម្រក។ ម្យ៉ាងវិញទៀតដោយកំណើនប្រជាជន ធ្វើឱ្យការសង់ផ្ទះលំនៅដ្ឋានកើនឡើង។ ពេលណាពួកគាត់ ឬក៏អ្នកណាផ្សេងៗ ធ្វើការរានជីព្រៃដើម្បីកាប់ឈើ និងយកទៅប្រើប្រាស់ វាក៏ធ្វើឱ្យចំនួនសត្វព្រៃត្រូវថយចុះផងដែរ។

Photo: Save Cambodia's Wildlife

បណ្តុះបណ្តាលទំពាំងស្លាបប្លូស៊ីឱ្យចេះស្រលាញ់បរិស្ថាន និងសត្វព្រៃ

អង្គការសង្គ្រោះសត្វព្រៃ
អង្គការនេះមានទីតាំងស្ថិតនៅគោរដ្ឋានលេខ ២៧២ ផ្លូវ ១០៧ ខណ្ឌ៧មករា រាជធានីភ្នំពេញ។ ទូរស័ព្ទ : ០២៣ ២១១ ២៦៣។ វេបសាយ : www.cambodiaswildlife.org

ជីវៈចម្រុះជាអ្វី ?
មានន័យថា ជាភារៈវស់ប្រភេទខុសគ្នាជាច្រើនរស់នៅក្នុងតំបន់ណាមួយផ្សេងៗគ្នា។ ប្រភេទមួយៗ មានមុខនាទីមួយនៅក្នុងស្ថានប្រព័ន្ធ។ នៅលើផែនដីមានភារៈវស់យ៉ាងតិចពី ៥-១០លាន ប្រភេទខុសៗគ្នា។

អ្នកនាំសារ : តើអាជ្ញាធរមូលដ្ឋានត្រូវធ្វើដូចម្តេចដើម្បីឱ្យការអភិរក្សមានប្រសិទ្ធភាព ?

លោកស៊ី ទេវី : អាជ្ញាធរត្រូវសហការជាមួយនិងប្រជាជន ដើម្បីបង្ក្រាបបទល្មើសផ្សេងៗ នៅក្នុងតំបន់របស់គាត់ ដើម្បីឱ្យប្រជាជនមានជំនឿចិត្ត និងយល់ថា អាជ្ញាធរមានទំនួលខុសត្រូវ។

អ្នកនាំសារ : ប្រសិនបើសត្វព្រៃនៅតង់វង្ស តើវាផ្តល់ផលប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់សង្គម ?

លោកស៊ី ទេវី : នៅក្នុងធម្មជាតិ ជីវៈចម្រុះមានសារៈសំខាន់ណាស់។ ព្រៃឈើ និងសត្វព្រៃពឹងពាក់គ្នាទៅវិញទៅមក។ បើសត្វព្រៃ នៅតង់វង្ស ពួកវាជួយសាយភាយគ្រាប់ពូជឱ្យព្រៃឈើវិវត្តដុះលូតលាស់ល្អ។ ពេលមានព្រៃច្រើន អាកាសធាតុ និងរបបទឹកភ្លៀងក៏មានទៀងទាត់ ធ្វើឱ្យជីវភាពរស់នៅរបស់មនុស្សក៏បានប្រសើរ។ ម្យ៉ាងទៀត ព្រៃឈើ-សត្វព្រៃ គឺអាចទាក់ទាញចំណាប់អារម្មណ៍របស់ភ្ញៀវទេសចរ ឱ្យទៅទស្សនា ដែលធ្វើឱ្យប្រជាជនអាចរកចំណូលបាន។ សេដ្ឋកិច្ចជាតិក៏រីកចម្រើនតាមរយៈទេសចរណ៍ធម្មជាតិ។

អត្ថបទដោយផាត សំរឹ

អំពី ឧទ្យានជាតិ ព្រះមុនីវង្ស ហៅ “ភ្នំបូកគោ”

ឧទ្យានជាតិនេះត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយព្រះរាជក្រឹត្យរបស់ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះបាទនរោត្តម សីហនុ និងត្រូវបានទទួលស្គាល់ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជានាថ្ងៃទី០១ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៣។

វិហារកាតូលិកដែលសល់ពីសម័យអាណានិគមបារាំងលើភ្នំបូកគោ

Photo: S. Métray

ឧទ្យានជាតិភ្នំបូកគោ គឺជាតំបន់ការពារធម្មជាតិមួយ ក្នុងចំណោមតំបន់ការពារ ទាំង២៣កន្លែងនៅទូទាំងព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា។ ដោយមានផ្ទៃដី ១៤០ ០០០ ហិកតា ឧទ្យានជាតិនេះលាតសន្ធឹងលើខេត្តបួន នៅភាគខាងត្បូងប្រទេស គឺ ខេត្តកំពត កំពង់ស្ពឺ កោះកុង និងក្រុងព្រះសីហនុ។ នេះជាឧទ្យានជាតិដែលជាជម្រក និងជាទីអាស្រ័យ របស់ពួករុក្ខជាតិ និងសត្វព្រៃជាច្រើនប្រភេទ ហើយវាជាតំបន់ដែលប្រើប្រាស់ ជាប្រយោជន៍ច្រើនយ៉ាង ដូចជាការអភិរក្សធនធានជីវៈចម្រុះ ផ្តល់កន្លែងលំហែ និងជាតំបន់សិក្សាស្រាវជ្រាវ-ល-។

ស្ថានភាពភូមិសាស្ត្រ ឧទ្យានជាតិ ភ្នំបូកគោ ស្ថិតនៅភាគខាងត្បូងនៃជួរភ្នំក្រវាញ និងជួរភ្នំដំរីវាល ដែលគ្របដណ្តប់ដោយភ្នំតូចៗជាច្រើន មានផ្ទៃខ្ពស់នៅទិសខាងជើង និងខាងកើត និងចំណោតនៅឯទិសខាងលិចនិងទិសនិរតី ដែលវាងាយស្រួលក្នុងការចំណាត់ថ្នាក់ធ្វើជាឧទ្យានធម្មជាតិក្នុងការការពារ ពីការទន្ទ្រានផ្សេងៗ។ ស្ថានភាពផ្ទៃដី គឺមានកម្ពស់ពី១០ ទៅ១០៧ម៉ែត្រ ពីលើដីរ៉ែសមុទ្រ។ ក្នុងឧទ្យានជាតិ មានស្ទឹងស្តួងកាត់មួយយ៉ាងសំខាន់គឺ ស្ទឹងទឹកឈូ។

...សួនអភិរក្សសត្វព្រៃ ភ្នំតាម៉ៅ

បើគេធ្វើដំណើរតាមដងផ្លូវជាតិលេខ២ ទៅទិសត្បូងរាជធានីភ្នំពេញចម្ងាយប្រហែល ៤០គម គេនឹងឃើញបឹងមួយនៅខាងស្តាំដៃ ដែលមានគំនូរសត្វព្រៃផ្សេងៗ និងគឺជាសញ្ញាច្រកចូលឧទ្យានសួនសត្វ និងមជ្ឈមណ្ឌលសង្គ្រោះសត្វព្រៃ ភ្នំតាម៉ៅ។

សួនសត្វភ្នំតាម៉ៅស្ថិតនៅឃុំរំពង់ ស្រុកបាទី ខេត្តតាកែវ។ សួននេះបានបើកឱ្យភ្ញៀវចូលទស្សនាជាលើកដំបូងនៅខែមេសា ឆ្នាំ១៩៩៥ ដោយស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង នៃអាជ្ញាធររដ្ឋបាលព្រៃឈើរបស់ក្រសួងកសិកម្ម។ សព្វថ្ងៃនេះ នៅក្នុងសួនសត្វទាំងមូល មានសត្វព្រៃជាង ៨០ប្រភេទ នេះរាប់បញ្ចូលទាំងសត្វស្លាប ជាច្រើនប្រភេទ ថនិកសត្វ និងសត្វពពួកសត្វល្អិតផ្សេងៗ ទៀត។ ជាទូទៅសត្វទាំងនេះ គឺទទួលបានមកពីភ្នាក់ងារមានសមត្ថកិច្ច ដែលរឹបអូសយកបានមកពីឈ្មួញជួញដូរសត្វព្រៃខុសច្បាប់។ ចំណែកសត្វខ្លះទៀតគឺជាអំណោយរបស់សប្បុរសជននានា។ លោក ពិន លីវ៉ុន ជាអនុប្រធានសួនសត្វ ភ្នំតាម៉ៅ មានប្រសាសន៍ឱ្យដឹងថា គោលដៅក្នុងការបង្កើតឧទ្យាននេះឡើង មាន ៣ចំណុចសំខាន់ៗ ទីមួយ គឺក្រសួងកសិកម្មចង់ស្តារព្រៃឈើនៅតំបន់នេះឡើងវិញក្រោយពីបានទទួលរងការវិនាស ដោយ

សារសង្គ្រាម និងការកាប់បំផ្លាញ អស់រយៈពេលជាង២ទសវត្សរ៍។ ទីពីរ គឺក្រសួងចង់អភិរក្សសត្វព្រៃ ដែលស្ទើរតែជិតផុតពូជទៅហើយនោះ ឱ្យវាមានកំណើនឡើង ច្រើនមកវិញ ដើម្បីយកពួកវាទៅប្រលែងនៅក្នុងព្រៃធម្មជាតិដើម្បីវិញ។ ចុងក្រោយ គឺបង្កើតការងារធ្វើ ឱ្យដល់ប្រជាជនក្នុងតំបន់ ពីព្រោះប្រជាជនដែលរស់នៅក្នុងភូមិជិតៗនេះ អាចមកធ្វើជាកម្មករ ឬក៏លក់ដំណាំជូនដល់ភ្ញៀវទេសចរបាន។ លោកពិន លីវ៉ុន បន្តថា ការលំបាកដ៏ធំមួយរបស់ឧទ្យានសួនសត្វ គឺបញ្ហាកង្វះខាតទឹកសម្រាប់ប្រើប្រាស់ ក៏ដូចជាសម្រាប់ឱ្យសត្វផឹក។ ជារៀងរាល់ឆ្នាំ សួនសត្វត្រូវស្តុកទុកទឹកភ្លៀងនាវស្សាដើម្បីទុកប្រើប្រាស់នៅពេលខែប្រាំង។ ទោះបីជាមានការដឹកអណ្តូង ឬបូមយកទឹកពីទន្លេបាទី មកប្រើប្រាស់ក្តី ក៏វិធីសាស្ត្រទាំងនេះនៅមិនទាន់ហុចលទ្ធផលឱ្យគួរជាទីពេញចិត្តនៅឡើយទេ។

ខ្លាំងបងដែលចិញ្ចឹមថែរក្សាក្នុងសួនសត្វ

Photo: P. Samphy

លោកបូ ជាចារ្យអ៊ុន សុន : “ ការលោភលន់ ជាអំពើខុសពីព្រះហឫទ័យព្រះជាម្ចាស់ ”

Photo: L. Sovanna

ព្រះជាម្ចាស់បង្កើតធម្មជាតិឡើងសម្រាប់ឱ្យមនុស្សធ្វើជាម្ចាស់លើរបស់ទាំងនោះ។ ដូច្នេះបើពួកគេទទួលបាន ត្រូវចេះថែរក្សា ដោយពុំត្រូវបំផ្លាញឡើយ ដូចជាយើងប្រើប្រាស់សត្វជាអាហារ ក៏យើងមិនត្រូវបំផ្លាញដោយគ្មានពិចារណាដែរ ទោះបីយើងមានសិទ្ធិលើពួកគេក៏ដោយ។ សព្វថ្ងៃនេះ សត្វព្រៃកាន់តែហិនហោចទៅៗ មកពីខ្វះយល់ដឹង ការគ្រប់គ្រងគ្មានសណ្តាប់ធ្នាប់ អនាធិបតេយ្យ គ្មានការការពារ ដោយគិតតែពីប្រយោជន៍ខ្លួន និងសេចក្តីត្រូវការ។ នេះគឺជាចំណុចខ្សោយដែលធ្វើឱ្យសត្វព្រៃ និងសម្បត្តិធម្មជាតិត្រូវបានបាត់បង់។ បញ្ហានេះជាកាតព្វកិច្ចរបស់រដ្ឋ និងប្រជាពលរដ្ឋ ដែលត្រូវចូលរួមថែរក្សាសម្បត្តិរួមទាំងនេះ។ តើពួកគេគួរបញ្ឈប់ ឬធ្វើបន្ត? នេះអាស្រ័យទៅលើពួកគេផ្ទាល់។ ពួកគេត្រូវយល់ បើគិតថា ធនធានទាំងនេះសំខាន់សម្រាប់ផ្តល់តម្លៃដល់ប្រទេសជាតិ។ ព្រះជាម្ចាស់បង្កើតមនុស្សលោកឱ្យរស់នៅលើលោកនេះទាំងអស់គ្នា ឱ្យមានទីជម្រក មានចំណីអាហារ តែបើមនុស្សបំផ្លាញ មនុស្សលោភលន់ ប្រើប្រាស់ទៅតាមអ្វីដែលខ្លួនចង់បាននោះ វាគឺជាអំពើដែលខុសពីព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ហើយ។

ព្រះសហគមន៍

គ្រិស្តបរិស័ទនៅព្រះសហគមន៍ចុងឃ្លៀសនៅខេត្តសៀមរាប មានជីវិតរស់នៅលើផ្ទៃបឹងទន្លេសាបដ៏ធំល្វើងល្វើយ ទោះបីជីវភាពមានការលំបាកមែនក៏បងប្អូននៅតែប្រកាន់ខ្ជាប់នូវជំនឿរបស់ខ្លួនយ៉ាងមុតមា និងរបៀបប្រមូលផ្តុំគ្នាដូចជាគ្រួសារតែមួយ។

ចុងឃ្លៀស : ព្រះសហគមន៍លើទឹក

ដោយយោលយោតទៅតាមចរន្តទឹករលកនៃបឹងទន្លេសាប ព្រះសហគមន៍ចុងឃ្លៀសមានព្រះវិហារមួយ មានរូបរាងជាអគារបណ្តែតទឹក ដែលមានដំបូលប្រក់សង្កសី និងមានដំបូលប្រហែលជា ៦គុណ១១ម៉ែត្រ។ ព្រះវិហារត្រូវបានសាងសង់ឡើងនៅលើបំពង់ប្លូស្តិចបង្ហោបញ្ជា ដូចជាកូន ដែលអាចទ្រ និងធ្វើឱ្យព្រះវិហារអណ្តែតនៅលើផ្ទៃទឹកបាន។ ព្រះសហគមន៍ចុងឃ្លៀស បិតនៅក្នុងភូមិទី៧ ឃុំចុងឃ្លៀស ស្រុកសៀមរាប ខេត្តសៀមរាប។ មកទល់សព្វថ្ងៃនេះ ព្រះសហគមន៍ មានគ្រិស្តបរិស័ទចំនួន ៩គ្រួសារ គឺខ្មែរ ១គ្រួសារ និងវៀតណាម ៨គ្រួសារ ដែលមានសមាជិកទាំងអស់ ជាង ៥០នាក់។ ប៉ុន្តែអ្នកដែលបានទទួលព្រះកាយរួច មានតែ ៧នាក់ គឺខ្មែរ ១នាក់ និងវៀតណាម ៦នាក់ ក្រៅពីនោះ សុទ្ធសឹងតែជាអ្នកដែលកំពុងស្វែងយល់។ លោក គង់ ប៊ុនថន ជាសមាជិកគណៈកម្មការព្រះសហគមន៍ចុងឃ្លៀស រៀបរាប់ថា នាបច្ចុប្បន្ននេះ ព្រះសហគមន៍ មានកម្មវិធីបង្រៀនភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេសដល់ក្មេងៗ ជនជាតិវៀតណាម។ ចំពោះភាសាខ្មែរ គឺបង្រៀនស្របតាមកម្មវិធីក្រសួងអប់រំ ប៉ុន្តែមានតែថ្នាក់ទី១ និងទី៣ ប៉ុណ្ណោះ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ក្មេងៗ អាចរៀនបន្តនៅសាលារដ្ឋ ពេលដែលពួកគេរៀនចប់នៅទីនេះ។ លើសពីនេះ រៀងរាល់ថ្ងៃអាទិត្យ ព្រះសហគមន៍មានធ្វើបបរ ឱ្យក្មេងៗញ៉ាំ បន្ទាប់ពីពួកគេបានចូលរួមអភិបូជា និងទទួលការអប់រំជំនឿ។ ក្រៅពីការរៀបចំទាំងនេះ ព្រះសហគមន៍នៅមិនទាន់មានកម្មវិធីអ្វីទៀត។ ក្នុងព្រះសហគមន៍ចុងឃ្លៀសនេះ ភាគច្រើននៃគ្រិស្តបរិស័ទមានមុខរបរជាអ្នកនេសាទ ពោលគឺមាន ៨៥%។ ចំណែកឯពិព្រះហឫទ័យរបស់ព្រះជាម្ចាស់ហើយ។

រស់នៅលើទឹកទាំងថ្ងៃទាំងយប់ព្រោះមិនដឹងទៅណា

Photo: P. Samphy

បន្តិចបន្តួច ធ្វើជាងឈើ ជាងធ្វើទូក ជាងផ្ទះ និងជាងម៉ាស៊ីន -ល-។ ជីវភាពរបស់គ្រិស្តបរិស័ទគឺមានសភាពយ៉ាប់យឺន។ មានបងប្អូន ១ភាគបីប៉ុណ្ណោះ ដែលចូរធានារស់នៅសមរម្យ និងមានផ្ទះបណ្តែត ក្រៅពីនេះ គឺរស់នៅលើទូកតូចៗ និងរកទទួលទានតែមួយផ្លែតៗ ប៉ុណ្ណោះ។ លោកគង់ ប៊ុនថន បញ្ជាក់ថា : “ចំពោះបញ្ហាជីវភាព យើងមិនទាន់រកឃើញគន្លឹះណាដោះស្រាយនៅឡើយទេ។ យើងខ្វះដើមទុនដើម្បីយកទៅប្រកបមុខរបរ។ យើងមានបំណងអំពាវនាវដល់សប្បុរសជន ដើម្បីជួយព្រះសហគមន៍ ឱ្យមានសេរីភាពខាងសេដ្ឋកិច្ច។ ខ្ញុំយល់ដែរថា ប្រសិនបើយើងមានគម្រោងត្រឹមត្រូវនោះ គេប្រាកដជាជួយយើង”។ ចំណែកក្នុងជីវភាពប្រចាំថ្ងៃ លោកគង់ ប៊ុនថន រៀបរាប់ថា ការរស់នៅលើទឹកមិនមែនជាការងាយស្រួលប៉ុន្មានទេ ទាល់តែអ្នកមានទម្លាប់ ទើបអាចរស់នៅបាន។ ពេលខ្លះ មានជួបខ្យល់ព្យុះបក់ខ្លាំងៗ ដែលធ្វើឱ្យបងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទមានការភ័យខ្លាច និងធ្វើឱ្យព្រះវិហាររងការខូចខាត។ ជួនកាលមានការលំបាកក្នុងការជួបជុំគ្នា នៅពេលដែលទឹកឡើងចុះម្តងៗ ព្រោះបងប្អូនម្នាក់ៗ តែងអូសលំនៅឡើងចុះ មុនក្រោយគ្នាជាតិច្នៃ ដែលជួនកាលធ្វើឱ្យគេស្ថិតនៅឃ្នាតខ្លាំងៗ។ សូមបញ្ជាក់ថា ជារៀងរាល់ឆ្នាំ មានតែពេលទឹកនៅលើបឹងប៉ុណ្ណោះដែលបងប្អូនគ្រិស្តបរិស័ទ អាចនៅជួបជុំគ្នាបានស្រួល។ នៅក្នុងតំបន់ចុងឃ្លៀសនេះ ទឹកនៅលើបឹង គឺចាប់ពី ខែកុម្ភៈ ដល់ខែមិថុន។ ទឹកចាប់ផ្តើមឡើងពី ខែមិថុន ដល់ចុង ខែតុលា ដែលធ្វើឱ្យបងប្អូនត្រូវអូសលំនៅឡើងតាម។ ទឹកចាប់ផ្តើមស្រកថយទៅវិញចាប់ពី ខែវិច្ឆិកា រហូតដល់ ខែកុម្ភៈ។

ប្រវត្តិរបស់ ចុងឃ្លៀស ព្រះសហគមន៍ចុងឃ្លៀស បានចាប់ផ្តើមដំណើរការតាំងពីខែមិថុន ឆ្នាំ ២០០១មក ដោយដំបូងមានគ្រិស្តបរិស័ទមួយក្រុមនៅទីនោះ ដែលប្រហែលជា ៥ គ្រួសារ។ ពួកគាត់មិនមានកន្លែងសម្រាប់ធ្វើការអធិដ្ឋាន ឬធ្វើអភិបូជាដើម្បីបង្រៀនជំនឿរបស់ខ្លួនឡើយ ហើយក៏មិនស្គាល់ព្រះសហគមន៍នៅសៀមរាបដែរ។ ដោយឃើញដូច្នោះ លោក ឌីពុកម្តាប់ សុផល បានជួបផ្តើមគំនិតដោយទិញផ្ទះបណ្តែតមួយនាឆ្នាំ ២០០១ និងជួសជុលកែលំអរហើយរួចរាល់នៅឆ្នាំ២០០២ ដោយមានការចូលរួមពីគ្រិស្តបរិស័ទរស់នៅទីនោះស្រាប់។

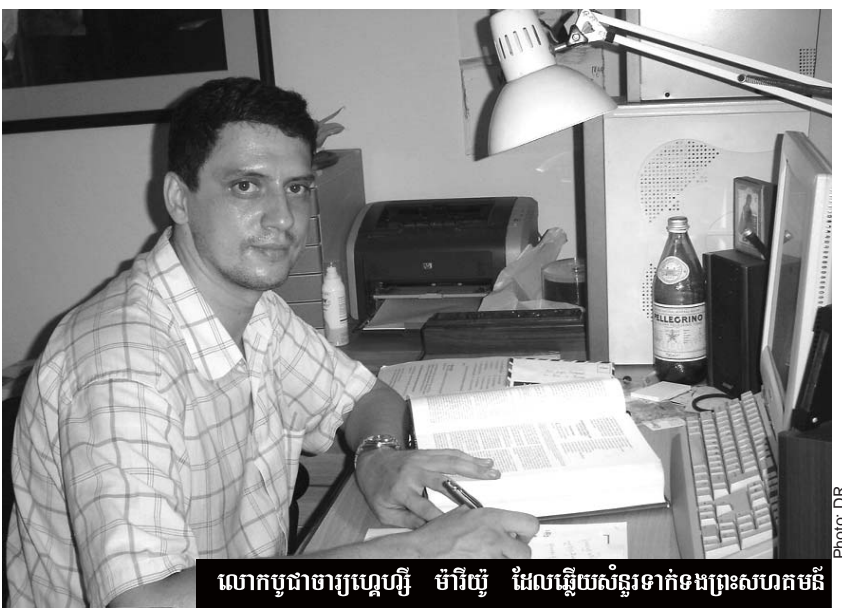

ស្វែងយល់អំពីព្រះសហគមន៍ទាំងអស់គ្នា

នៅពេលនេះ “អ្នកនាំសារ” សូមនាំបងប្អូនមកជួបជាមួយនឹងលោកបូជាចារ្យម៉ារីយ៉ូ ដើម្បីធ្វើការបកស្រាយចំពោះចម្ងល់របស់បងប្អូនលើចំណុចមួយចំនួនទាក់ទងទៅនឹងព្រះជាម្ចាស់ក៏ដូចជាព្រះសហគមន៍កាតូលិកដែលមានខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម :

សំណួរ : តើពាក្យចាស់របស់យើងរស់ឡើងវិញនៅក្នុងសាសនាកាតូលិកមានន័យដូចម្តេច?

លោកបូជាចារ្យម៉ារីយ៉ូ : ពាក្យទាំង២នេះ ជាគ្រឹះមូលដ្ឋានមួយនៅក្នុងជំនឿរបស់យើង ដោយសារពាក្យទាំងពីរនេះវាបង្ហាញយើងឱ្យដឹងនូវចំណុចពីរសំខាន់ៗ ទី១ “ស្តាប់” បង្ហាញថា ព្រះយេស៊ូជាមនុស្សម្នាក់ដូចយើងទាំងអស់គ្នា ជាមនុស្សម្នាក់ ដែលទទួលបានមរណភាពដូចយើងដែរ។ ប្រសិនបើយើងគិតអំពីជីវិតរបស់ព្រះយេស៊ូ យើងឃើញថា ក្នុងរយៈពេល ៣៣ ឆ្នាំ ព្រះយេស៊ូរស់នៅតាមរបៀបធម្មតា ដូចជាមនុស្សយើងម្នាក់ៗដែរ។ ព្រះអង្គក៏ធ្វើការ ព្រះអង្គមានសេចក្តីស្រឡាញ់ចំពោះគេ ទ្រង់មានមិត្តភក្តិរៀននៅសាលាជាដើម។ នៅ ៣ ឆ្នាំចុងក្រោយ ព្រះយេស៊ូមានមុខងារពិសេស ដោយព្រះអង្គបានបង្រៀនឱ្យប្រព្រឹត្តអំពើល្អ ព្រះអង្គទេសនាច្រើន។ ដូចនេះយើងអាចនិយាយថា ការស្តាប់របស់ព្រះយេស៊ូជាកំសុតាមមួយបង្ហាញថា ព្រះយេស៊ូគឺជាមនុស្សម្នាក់ដូចជាយើងទាំងអស់គ្នាដែរ។ ចំណែកឯពាក្យថា “រស់ឡើងវិញ” ពាក្យនេះ បង្ហាញឱ្យយើងទាំងអស់គ្នាដឹងថា ព្រះយេស៊ូពិតជាព្រះជាម្ចាស់ ហើយព្រះអង្គជាមនុស្សធម្មតាដូចយើងដែរ ដោយសារព្រះអង្គទទួលបានមរណភាពដូចយើង។ ប៉ុន្តែព្រះយេស៊ូជាព្រះជាម្ចាស់ដ៏ពិតប្រាកដមែន ពីព្រោះព្រះអង្គបានរស់ឡើងវិញ។ ដូច្នេះយើងជឿលើព្រះយេស៊ូដោយសារព្រះអង្គមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ ប៉ុន្តែប្រសិនបើ ព្រះយេស៊ូមិនមានព្រះជន្មរស់ឡើងវិញ យើងគ្រាន់តែទទួលបានថា ព្រះអង្គជាមនុស្សធម្មតាប៉ុណ្ណោះ ហើយប្រហែលជាយើងចាត់ទុកទ្រង់គ្រាន់តែជាគ្រូដ៏ល្អម្នាក់ តែមិនអាចចាត់ទុកថាជាព្រះជាម្ចាស់បានទេ។ ដូច្នេះព្រះជន្មរស់ឡើងវិញនៃព្រះជាម្ចាស់គឺជាហេតុការណ៍មួយ ដែលធ្វើឱ្យព្រះយេស៊ូ ប្លែកពីអ្នកដទៃ ជាព្រះជាម្ចាស់ដ៏ពិតប្រាកដ និងជាមនុស្សយ៉ាងពិតប្រាកដ។

លោកបូជាចារ្យហ្គេហ្គី ម៉ារីយ៉ូ ដែលឆ្លើយសំណួរទាក់ទងព្រះសហគមន៍

ការបកស្រាយចម្ងល់

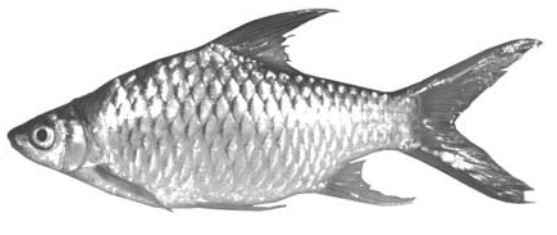
ប្រសិនបើប្រិយមិត្តអ្នកអាន “អ្នកនាំសារ” មានចម្ងល់ ឬសំណួរទាក់ទងនឹងព្រះសហគមន៍កាតូលិក ក៏ដូចជារឿងរ៉ាវ ដែលមិនទាន់យល់ច្បាស់អំពីព្រះជាម្ចាស់។ ប្រិយមិត្តអាចសរសេរជាសំណួរមកកាតូលិក ឬអ្នកនាំសារ តាមរយៈលោកបូជាចារ្យដែលនៅជិតបំផុត ឬទូរស័ព្ទមកលេខ ០១៦ ៣២៦ ៧៣៧ ឬ ០១២ ៣៣៨ ៩៨៥។ យើងខ្ញុំបកស្រាយជូនដោយអញ្ជើញលោកបូជាចារ្យផ្សេងៗមកធ្វើការពន្យល់។

នេះជាលក្ខណៈពិសេសរបស់ព្រះយេស៊ូ។ ចំពោះយើង ដែលជាមនុស្សធម្មតាជឿថា ក្រោយពេលដែលយើងស្លាប់ យើងនឹងបានជីវិតរស់ឡើងវិញជាមួយព្រះយេស៊ូគ្រិស្ត នៅឯស្ថានបរមសុខជាមួយព្រះបិតាដែរ។ នៅក្នុងលក្ខណៈមួយផ្សេងទៀត ពិសេសមែនទែនដោយសារនៅទីនោះមានសេចក្តីស្រឡាញ់មានសន្តិភាព និងការចេះគោរពគ្នាទៅវិញទៅមក ពិតមែនជាកន្លែងមួយដែលមិនមានការស្អប់ស្អាត គ្មានអំពើបាប ហើយក៏គ្មានអំពើអាក្រក់សោះឡើយ។ យើងត្រូវគិតអំពីជីវិតរបស់ព្រះយេស៊ូ ពិតមែន ព្រះអង្គបានឈ្នះសេចក្តីស្លាប់ ដែលនេះជាសេចក្តីសង្ឃឹមសម្រាប់មនុស្សយើងម្នាក់ៗ។ ព្រះអង្គបានសន្យាថា យើងនឹងរស់ឡើងវិញជាមួយព្រះអង្គ នៅថ្ងៃចុងក្រោយដែរ។ នៅពេលដែលមានមិត្តភក្តិ ឬបងប្អូនទទួលបានមរណភាព គឺយើងពិតប្រាកដ យើងយំ ព្រោះការស្លាប់មិនមែនជាការស្រួល ប៉ុន្តែក្នុងនាមយើងជាគ្រិស្តបរិសុទ្ធ យើងជឿថា ពិតមែនថា ព្រះយេស៊ូបានឈ្នះលើសេចក្តីស្លាប់។ ហេតុដូចនេះហើយយើង សង្ឃឹមថា បងប្អូនរបស់យើង ដែលបានទទួលមរណភាពទៅហើយនោះ ក៏នឹងបានទទួលនូវជីវិត រស់ឡើងវិញ ជាមួយព្រះយេស៊ូដែរ។ ដូច្នេះយើងមានអំណរសប្បាយពិតប្រាកដមែន ដោយយើងដឹងថា ពួកគេបានរស់នៅជិតព្រះយេស៊ូហើយ។

ម៉ុ គន្ធា

ការចិញ្ចឹម និងថែទាំត្រី

ត្រីគឺជាអាហារមួយដ៏ល្អសម្រាប់ទ្រទ្រង់រាងកាយមនុស្ស និងវាក៏ងាយស្រួលក្នុងការស្វែងរកទិញនៅតាមទីផ្សារដែរ។ ត្រីជាសត្វធម្មតា ប៉ុន្តែចំពោះការចិញ្ចឹមគឺមិនមានការងាយស្រួលក្នុងការថែទាំប៉ុន្មានទេ ប្រសិនបើយើងមិនដឹងពីបច្ចេកទេសនោះ។ តើធ្វើយ៉ាងណាដើម្បីចិញ្ចឹមត្រីឱ្យទទួលបានទិន្នផលល្អ?

ប្រភេទត្រីស្រកាដែលប្រជាជនសិករខ្មែរយើងតែងនិយមចិញ្ចឹម

លោករាជ សុភាព ជាអនុបណ្ឌិតវិទ្យាស្ថាន និងផលិតពូជត្រីនៃអង្គការសេដ្ឋកិច្ចធ្វើការរៀបរាប់អំពីរបៀបក្នុងការចិញ្ចឹមត្រីដើម្បីឱ្យទទួលបានផលល្អ។

ទីតាំង
ដើម្បីចិញ្ចឹមត្រីបានធំធេង យើងត្រូវរើសទីតាំងអំណោយផល។ ការជីកស្រះជិតដើមឈើ ឬក៏ក្បែរតំបន់លិចទឹកពេកនឹងធ្វើឱ្យបាត់បង់ត្រីនៅពេលទឹកជន់។ ចំណែកម្តង ធ្វើឱ្យត្រីមិនអាចធំធេងបានល្អដែរ។ ត្រីចិញ្ចឹមក្នុងស្រះ ឬក្នុងស្រែ វាមានលក្ខណៈល្អដូចគ្នា បើគេចេះរៀបចំស្រះឱ្យបានល្អនោះ។ ការចិញ្ចឹមត្រីក្នុងស្រែ ជួយកាត់បន្ថយស្មៅ ចកសារាយ និងជួយដល់ការលូតលាស់ស្រូវផងដែរ ហើយការផ្តល់ចំណីមានចំនួនតិចជាងចិញ្ចឹមក្នុងស្រះ។ គ្រឹយកចិញ្ចឹមក្នុងស្រះ មានទំហំពី ៤-៦ ហ៊ិក និងក្នុងស្រែទំហំ ៨-១២ ហ៊ិក។

ការជីកស្រះ
ស្រះត្រូវជីកបណ្តោយថ្ងៃ ពីព្រោះអាចទទួលបានផលល្អ។

កន្លែងសិក្សា
លោកអ្នកចង់សិក្សាពីបច្ចេកទេសនៃការចិញ្ចឹមត្រីគ្រប់ប្រភេទ មាននៅមជ្ឈមណ្ឌលសិក្សានិងអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្មកម្ពុជា(ស៊ីដាក់) ឬអញ្ជើញអ្នកជំនាញខាងវិទ្យាសាស្ត្រ និងផលិតកូនត្រីពូជទៅបង្រៀនដល់កន្លែងដោយគិតតម្លៃសមរម្យ។ សូមទំនាក់ទំនងលោករាជ សុភាព : ០១៦ ៦៣៦ ៨៧១។

សកម្មភាពព្រលែងកូនត្រីទៅក្នុងស្រះចិញ្ចឹម

ត្រូវជីករាងជាស្លាកត្រួក ជៀសវាងបាក់ដី ទឹករាក់ និងមិនថ្នាល្អ។ ដើម្បីការពារទឹកស្រះ យើងធ្វើទំនប់ការពារនៅជុំវិញដើម្បីកុំឱ្យដីដែលយើងជីកដាក់ពីលើ ហូរចូលស្រះ ធ្វើឱ្យទឹកល្អក់។ យើងត្រូវដាក់ទៅតាមប្រភេទត្រី។ បើសិនត្រីស្រកាយើងត្រូវដាក់ពី ៣-៥ក្បាល ក្នុង ១ម៉ែត្រការ៉េ បើត្រីតតស្រកា ដាក់ពី ៨-១២ ឬ១៥ក្បាល (ត្រីប្រា) ចំណែកត្រីអណ្តែង គឺដាក់ពី ១៥-២០ក្បាល នៅក្នុង ១ការ៉េ។ មុននឹងដាក់ត្រី ពិសេសដើម្បីសម្រួល យើងត្រូវបូមទឹក និងប្រមូលយកស្លឹកឈើ ឬកំទេចកំទី នៅក្នុងនោះ ចេញឱ្យអស់ហើយបើបាតស្រះនោះសម្រួលទៅដោយជាតិភក់-ស្អុយ ត្រូវកាយវាចេញ រួចបាញ់កំទេច (ស្រះចាស់អាចបាញ់កំទេចពី៥-៧៧ក ក្នុង ១០០ម៉ែត្រការ៉េ ចំណែកឯស្រះថ្មីអាចបាញ់កំទេចពី១០-១៥៧ក ដោយសារកំទេច វាអាចជួយកាត់ទឹក កាត់មេរោគ និងធ្វើឱ្យត្រីមានការលូតលាស់ល្អ។ ចំណី និងការថែទាំ ចំណីត្រីស្រកា ដែលប្រជាជនយើងតាមជនបទ ងាយស្រួលស្វែងរក គឺត្រីកូន ចក កន្ទុំចេត ធ្នី ស្រូវត្រាំ និងបន្លែផ្សេងៗយកមកបោនតូចៗ លាយនឹងកន្ទក់ដាក់ឱ្យវាស៊ី។ បើត្រីនៅតូច ផ្តល់ចំណី មួយថ្ងៃ ២-៣ដង។ បើវាមានទំហំ ១២ហ៊ិកឡើង ២ដង ក្នុង១ថ្ងៃ ចាប់ពីម៉ោង ៨-៩ ព្រឹក និងល្ងាច ចន្លោះ ម៉ោង ៤-៦ ដែលកម្រិតទៅតាមប្រភេទត្រី។ ត្រីស្រកា ឱ្យ៣%នៃទំងន់ខ្លួន ឯត្រីអណ្តែង ឬត្រីប្រា ឱ្យ៥% នៃទំងន់វា។ ការផ្តល់ចំណីធម្មជាតិ និងចំណីនៅតាមផ្សារគឺវាល្អដូចគ្នា គ្រាន់តែចំណីចាំ វាមានការចំណាយខ្ពស់ជាង។ ត្រីមិនស៊ីចំណី យើងអាចដឹងបានពេលព្រឹកព្រលឹម ដូចជា ត្រីហាមាត់ខ្លាំង បីតយកខ្យល់អាកាសលើទឹក និងហែលជុំវិញស្រះ ពីព្រោះស្រះខ្ពះអុកស៊ីសែន និងមានជាតិពុល។ ចំនុចមួយទៀត អាចបណ្តាលមកពីគេដាក់ចំណីច្រើនពេក។

ម៉ុ គន្ធា

តើនាងតូចក្នុងរូបខាងក្រោមនេះកំពុងធ្វើអ្វី? សូមគូសភ្ជាប់ពីចំនុចលេខ ១ រហូតដល់លេខ ៤១ ប្រើប្រាស់មិត្តនឹងដឹងជាក់ជាមិនខាន។

សុខភាព

ព្យាបាលការញៀនថ្នាំ

ពេលថ្នាំញៀនជ្រាបចូលក្នុងខ្លួនយើងហើយនោះអ្វី? ដែលជាទីស្រលាញ់របស់យើងនឹងរលាយជាមិនខាន។ តើធ្វើយ៉ាងណាទើបធ្វើឱ្យខ្លួនយើងក្លាយមកជាសភាពដើមវិញបាន?

យោងតាមប្រសាសន៍របស់លោកវេជ្ជបណ្ឌិត សុខ សេដ្ឋបុត្ត ព្យាបាលជំងឺថ្នាំ និងញៀនថ្នាំនៃមន្ទីរពេទ្យមិត្តភាពខ្មែរ-សូវៀត បានឱ្យដឹងពីវិធីសាស្ត្រនៃការព្យាបាលអ្នកញៀនថ្នាំថា: “ការព្យាបាលអ្នកញៀនថ្នាំមាន ២របៀប គឺដោយការប្រើប្រាស់ថ្នាំពេទ្យ និងការព្យាបាលដោយចិត្តសាស្ត្រ។ លោកបន្តថា ប្រភេទថ្នាំដែលប្រើនោះគឺជាប្រភេទថ្នាំផ្លូវចិត្ត ដែលប្រើតាមប្រព័ន្ធអន្តរាគមន៍ ដូចជាប្រភេទថ្នាំ ណូរ៉ូអុបទិច ដែលមាន ២ប្រភេទ គឺប្រភេទ High potential (សម្រាប់

អ្នកដែលប៉ះពាល់ផ្នែកវិញ្ញាណធួន់ធ្ងរ) និង Low potential (សម្រាប់អ្នកដែលពុំដេកពូន និងមានអារម្មណ៍ក្តៅក្រហល់ក្រហាយ)។ ពេលព្យាបាល គឺត្រូវទៅជួបគ្រូពេទ្យដើម្បីឱ្យធ្វើការពិនិត្យចៀសវាងការប្រើប្រាស់ថ្នាំមុន ដោយមិនបានពិគ្រោះជាមួយពេទ្យដែលអាចនាំឱ្យជួបនូវផលប៉ះពាល់។ ចំពោះការព្យាបាល ដោយចិត្តសាស្ត្រ គឺយើងធ្វើការពន្យល់ណែនាំដោយស្តាប់នូវហេតុផលរបស់ពួកគេ និងថែមទាំងធ្វើការជជែកអំពីការគ្រោះថ្នាក់នៃថ្នាំញៀនទាំងអស់។ ការព្យាបាលទាំងនេះក៏តម្រូវឱ្យមានការទំនាក់ទំនងជាមួយគ្រួសារផងដែរ ដូចជាឪពុកម្តាយ ឬក៏អ្នកទទួលខុសត្រូវពួក

មុខរបរ

អ្នកព័ត៌មានវិទ្យា

ការងារទាំងឡាយគឺមិនដូចគ្នាទេ ការងារខ្លះត្រូវប្រើដោយកម្លាំងកាយ និងខ្លះទៀតត្រូវប្រើគំនិត និងការច្នៃប្រឌិតច្រើនដូចជា ការងារអ្នកព័ត៌មានវិទ្យាជាដើម។ តើអ្នកព័ត៌មានវិទ្យាត្រូវធ្វើអ្វីខ្លះ?

Photo: S. Meirey

កុំព្យូទ័រគឺជាឧបករណ៍ចាំបាច់បំផុតសម្រាប់អ្នកព័ត៌មានវិទ្យា

ការងារ

ការងារអ្វីក៏ដោយ គឺតម្រូវឱ្យអ្នកធ្វើចាំបាច់ត្រូវតែសិក្សា ឱ្យចេះនូវមូលដ្ឋានគ្រឹះរបស់មុខវិជ្ជាការងារនោះ ឬក៏សញ្ញាណមួយចំនួនរបស់វាដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការបំពេញការងារ។ កញ្ញាគង់ ករុណា ជាអ្នករចនា និងសរសេរកូដនៃគម្រោងវេបសាយមួយដែលនាងបង្កើតជាក្រុមការងារដោយខ្លួនឯងផ្ទាល់ មានប្រសាសន៍ថា: “ដើម្បីក្លាយជាអ្នកព័ត៌មានវិទ្យា តម្រូវឱ្យយើងរៀននូវមុខវិជ្ជាសំខាន់ៗ គឺដូចជា គណិតវិទ្យា រូបវិទ្យា ភាសាអង់គ្លេស និងគ្រឹះនៅលើផ្នែកកុំព្យូទ័រ។ ក្នុងចំណោមមុខវិជ្ជាទាំងនេះ អ្នកសិក្សាមានការលំបាក ឬងាយស្រួល គឺវាអាស្រ័យលើផ្នែកនីមួយៗ ឬទៅតាមអ្នករៀន។

ផលលំបាក

កញ្ញាករុណាបានឱ្យដឹងទៀតថា ការងារជាអ្នកព័ត៌មានវិទ្យាគឺមានការលំបាកច្រើននៅពេលទើបចាប់ផ្តើមធ្វើការដំបូង ឬទើបចាប់ការសិក្សាថ្មីៗ។ ដូចនេះការងារចំពោះមុខតែងតែមានការពិបាក ចំពោះអ្នកព័ត៌មានវិទ្យា ដែលជាហេតុធ្វើឱ្យយើងត្រូវធ្វើការស្វែងរកអ្នកផ្សេងដើម្បីជួយ ឬក៏បំភ្លឺ

យើងជាដើម តែប្រសិនបើយើងបានចេញធ្វើការ យើងធ្លាប់បានអនុវត្តជាមួយអ្វីដែលយើងធ្លាប់ធ្វើហើយ នៅពេលនោះយើងអាចធ្វើការងារបានដោយងាយស្រួលជាងមុន។ ក្រុមហ៊ុនមួយៗចាំបាច់ ត្រូវតែមានអ្នកព័ត៌មានវិទ្យា ទោះបីក្រុមហ៊ុននោះមិនទទួលបានប្រើសេវាកម្មសេរីកម្មវិធី ឬអ្វីផ្សេងក៏ដោយ។ ហេតុដូច្នោះគឺដើម្បីសម្រួលការងារសម្រាប់បុគ្គលិកធ្វើការក្នុងក្រុមហ៊ុន ទោះបីជាការងារ ក្នុងការបើកប្រាក់ខែដល់បុគ្គលិកក៏ដោយ។ ការងារស្ទើរតែទាំងអស់ត្រូវពឹងផ្អែកលើអ្នកព័ត៌មានវិទ្យា។

ប្រាក់កម្រៃ

ប្រាក់បៀវត្សដែលអ្នកព័ត៌មានវិទ្យាភាគច្រើនទទួលបាន តែងមានប្រៀបលើការងារផ្សេងៗ។ អ្នកជួសជុលកុំព្យូទ័រធម្មតាក៏អាចរកចំណូលបានច្រើនជាងគេដែរ។ ម្យ៉ាងវិញទៀតអ្នកព័ត៌មានវិទ្យា នៅពេលរៀនចប់ ភាគច្រើន គេឱ្យតម្លៃច្រើនជាងការងារដទៃ ពីព្រោះវាមានការលំបាកច្រើនជាពិសេស ការងារនេះ អ្នកធ្វើការនេះត្រូវប្រើខ្លួនក្បាលច្រើន។ មុំ គន្ធា

ជំនាញអ្នកព័ត៌មានវិទ្យា

អ្នកបង្កើតកម្មវិធី និងសរសេរប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទិន្នន័យ អ្នកគ្រប់គ្រង និងបង្កើតវេបសាយ អ្នកគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ អ្នកជួសជុលកម្មវិធី និងកុំព្យូទ័រ...។ មុខវិជ្ជានេះមានបច្ចេកទេសកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ ទូរស័ព្ទ: ០១២ ៧៥៤ ៣៤៤។ មានការរៀនជាអាហារូបករណ៍ និងបង់លុយចំនួន ៤៥០\$ ក្នុងៗឆ្នាំ ដោយសិក្សាក្នុងរយៈពេល ៤ឆ្នាំ។

Photo: M. Kuntneat

លោកវេជ្ជបណ្ឌិតសុខ សេដ្ឋបុត្ត ជំនាញព្យាបាលញៀនថ្នាំ

កន្លែងពិគ្រោះនិងព្យាបាល

បើអ្នកចង់ផ្តាច់គ្រឿងញៀន ឬមានបញ្ហាផ្លូវចិត្ត អាចទៅទាក់ទងជាមួយវេជ្ជបណ្ឌិតជំនាញជំងឺទាំងនេះ។ ទូរស័ព្ទ: ០១២ ៨២៤ ០៥០ ឬ០១២ ៨៦៩ ២៦០។

សុភា: “នេះគឺជាសមត្ថភាពខ្ញុំ មធ្យមនឹងការប្រទានពរពីព្រះជាម្ចាស់”

Photo: L. Sovanna

កញ្ញារ័ន សុភា អ្នករាំនៅព្រះសហគមន៍តាហែន

ក្រៅពីការសិក្សា នាងត្រូវចំណាយពេល ២ម៉ោងរាល់យប់ដើម្បីហាត់រាំ។ កញ្ញារ័ន សុភា អាយុ៧ឆ្នាំ អ្នករាំព្រះសហគមន៍តាហែន ភូមិភាគបាត់ដំបង។

ក្រោមសម្លៀកបំពាក់អារពណ៍ ស្នាមដុំ សំពត់ចង ក្បិនពណ៌ឈាមត្រួត រង់ភក្ត្រមូលក្រឡង់ បីដួង ព្រះច័ន្ទពេញរង រួមដោយស្នាមញញឹមជាតិចូលើ ផ្ទៃមុខ កញ្ញារ័ន សុភា បានលើកដៃដីស្រែទន់ និង កាច់ចង្កេះ យ៉ាងស្រស់បំព្រង រាំនៅចំពោះមុខ មហាជនទាំងអស់ទាំងក្មេងដោយភាពក្លាយទៅ។ សម្លេងទះដៃកងរំពង បានបន្តិឡើងក្រោយពេល ដែលទស្សនីយភាពដ៏ល្អនេះបានបញ្ចប់។ ក្នុងកាយវិការអង្គុយដាក់ដៃលើភ្លៅយ៉ាងសុភាព រាបសា កញ្ញា ដីស្រស់សោភារូបនេះ និយាយឱ្យ ដឹងថា: “ការហាត់រាំនេះមានការពិបាកច្រើន ដោយសាររាំជាលើកដំបូងរបស់ខ្ញុំដែលខ្ញុំមិនធ្លាប់ បានឃើញ ផ្លូវច្រើននិងត្រូវបន្ទោស និងត្រូវរំពាត់ ច្រើនផងដែរ។ ដោយយកដៃច្រូតសក់ យុវនារី មានសប្បុរសណែកបាយរូបនេះ បានបន្តថា នាង គ្មានបំណងក្លាយជាអ្នករាំទេ ប៉ុន្តែចែងនៅ ពេលនាងកំពុងរៀនអប់រំជំនឿ ត្រូវបស់នាងបាន

ប្រើសរសើរនាងដើម្បីបង្ហាត់រាំ។ សុភា បានចូល ហាត់ រៀនរាំនេះអំឡុងឆ្នាំ២០០១ មកម៉្លោះ។ កញ្ញា រាងតូចច្រឡឹងរូបនេះ បានបន្តិឡើងថា រហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ នាងអាចរាំបានរាំជា ច្រើនរហូតដល់ ១៥-១៦ក្បាច់ ដែលមានដូចជា រាំបំបួនពរ គោះត្រឡោក ត្រួតស្រូវ ព្រះនាងម៉ារី ឱ! ព្រះបិតា និងភ្លេកប្រៃសណីយ៍-ល។ សុភាមិនត្រឹមតែចេញសម្លេងតាមព្រះសហគមន៍ នានានៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែក្រុម រាំរបស់នាងក៏បានចេញសម្លេងនៅក្រៅប្រទេស ផងដែរ ដូចជាប្រទេសអេស្ប៉ាញជាដើម។ សុភា បង្ហាញអំពីចំណាប់អារម្មណ៍របស់នាង ចំពោះការ សម្លេង នៅទីនោះដែរថា: “ខ្ញុំមានការសប្បាយ រីករាយ និងរំភើបខ្លាំងពេលដែលខ្ញុំ និងមិត្តភក្តិ ងទៀតជាតំណាងឱ្យព្រះសហគមន៍កាតូលិក នៅ កម្ពុជា បានសម្លេងរបាំប្រពៃណីខ្លួននៅចំពោះមុខ ភ្ញៀវអន្តរជាតិដ៏ច្រើន។ កញ្ញា មានមោទនភាព ចំពោះខ្លួនឯងយ៉ាងខ្លាំងដោយសារនាងចេះរាំរាំ ប្រពៃណីខ្លួនជាច្រើន មិនតែប៉ុណ្ណោះ នាងក៏អាច នឹងក្លាយទៅជាគ្រូបង្ហាត់រាំឱ្យដល់ក្មេងៗ ជំនាន់ ក្រោយទៀតផង។ “នេះគឺជាសមត្ថភាពខ្ញុំ ផ្តួច ផ្តើមនឹងការប្រទានពរពីព្រះជាម្ចាស់ផងដែរ។” “ខ្ញុំចង់រៀននៅសាលាវិចិត្រសិល្បៈ និងចង់ក្លាយ ទៅជាអ្នករាំរាំអប្សរាដ៏ល្អម្នាក់” នេះគឺជាសម្តី ដ៏មុះមុត របស់អ្នករាំរាំយើងយើង។ ប៉ុន្តែនាង ព្រួយបារម្ភ ដោយសារនាងមិនមែនជាសិស្សរៀន សាលាវិចិត្រសិល្បៈ។ នេះគឺជាការពិបាកសម្រាប់ នាង។ ទោះបីការសម្លេងរបស់នាង នៅមានភាព ខ្លះខាតក៏ដោយ តែនាងនៅតែមានទឹកចិត្តជានិច្ច ដោយសារ មានអ្នកជាទីស្រឡាញ់របស់នាង នៅ លើកទឹកចិត្តនាងជានិច្ច គឺដូចជា លោកបូជាចារ្យ គណៈកម្មការ និងគ្រូសាសនាជាដើម។

ម៉ី គន្ធា

ព្រឹត្តិការណ៍នឹងមាន!

- នៅដើមខែកក្កដា នេះ ព្រះសហគមន៍ កំពង់ចាមនឹងរៀបចំសមាគមសហការក្នុង ដើម្បីសន្សំថវិកាសម្រាប់គ្រិស្តបរិស័ទ កាតូលិកនៅខេត្តកំពង់ចាម។
- ថ្ងៃទី០២ កក្កដា: ខួបតែងតាំងមុខងារ ជាអភិបាលលើកទី៦ របស់លោកគីកេនៃ ព្រះសហគមន៍ភូមិភាគបាត់ដំបង។
- ថ្ងៃទី០២ កក្កដា: នៅព្រះសហគមន៍ ក្រុងកំពង់សោម មានរៀបចំពិធីបើក ឱ្យប្រើប្រាស់សាធារណៈថ្មីនូវព្រះវិហារចាស់ ដែលបានចាប់ជួសជុលតាំងពីដើមឆ្នាំ។
- ថ្ងៃទី១១-១៤ កក្កដា: មហាសន្និបាត មន្ត្រីពេញវ័យនៅកម្ពុជា ១១០នាក់ នៅព្រះវិហារផ្សារតូច លើប្រធានបទពីរ គឺ ខួប៤៥ឆ្នាំ នៃព្រះសហគមន៍កាតូ- លិកនៅកម្ពុជា និងប្រវត្តិព្រះសហគមន៍ ជាចលនាជាក់ស្តែងរបស់ព្រះបន្ទូល។
- ថ្ងៃទី២២-២៣ កក្កដា: សំណាក់ធម៌ របស់ក្រុមអេម៉ានូអែល ដែលមានយុវជន ចូលរួមចំនួន ៣០នាក់ នៅដុនបូស្កូ ទឹកថ្លា នៅក្រោមប្រធានបទ “ការ ត្រាស់ហៅរបស់ព្រះជាម្ចាស់”។
- ក្នុងអាទិត្យទី៤ នៃខែកក្កដា: យុវជន មកពី ប្រទេសអេស្ប៉ាញនឹងធ្វើការរួម ជាមួយយុវជនកម្ពុជានៅបាត់ដំបងដើម្បី ជួយក្មេងៗ ជីវិតសំរាប់នៅក្នុងខេត្តនេះ។
- ថ្ងៃទី៧-១១ សីហា: សិក្ខាសាលារបស់ អង្គការការ៉ាល និងសេដ្ឋា នៅព្រះ សហគមន៍កំពង់ចាម ដែលមានយុវជន ចំនួន ៤០នាក់ចូលរួម។
- ថ្ងៃទី១៣-១៧ សីហា: ដំណើរទស្សន កិច្ចរបស់យុវជនជាតិកូរ៉េ មកពី ហុងកុង ៤០នាក់ នៅព្រះសហគមន៍ ស្ទឹងដើម្បីស្គាល់ព្រះសហគមន៍នៅកម្ពុជា។